AIKKIEN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

ÖVÄEN VAPAUTUS TAPAHTUU SEN ITSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

40. | LAUANTAINA TOUKOKUUN 14 P. — SUDBURY, ONT., CAN. — SATURDAY, MAY 14, 1921. | V VUOSIKERTA—VOL. V

[Pu]na-armeijan hyökätessä Saksan-Puolaan

[...]anaolleen saksalaisen kertomus.

[...]istavana ja ikäänkuin voiton var[...]a nousi aamuaurinko Idän har[...]sta usvista. Uusi päivä syntyi [...]eästä ja verisestä yöstä. Mlavan [...]kikkailla kaduilla oli vielä hämä[...] punaisten soturien kokoontues[...] kaupungin torille. Keskellä toria [...]kirkko ja sen vaiheilla aaltoili a[...]ettujen bolsheviikkien joukko. [...]aliput, joita koristi viisisäteinen [...], lepattivat hiljaa aamutuulessa. [...]assa kaikui venäläisiä komento[...]oja; toisinaan taas eroitti Saksan[...] Puolankielisiä huutoja ja mää[...]siä.

[T]ämä olivat puna-armeijan etu[...]kkoja, jotka olivat vastustamatto[...]la voimalla syöksyneet Puolan a[...]elle ja jatkoivat uhkarohkeata [...]tokulkuaan halki vihollismaan.

Bolsheviikkien pääovoimat olivat 5 [...] päässä Varsovasta, jonka lähetty[...]ä tapahtui ratkaiseva taistelu. [...]dän sotiliikkeellämme oli siis tois[...]oinen merkitys, mutta siitä tuli [...]ä jännittävä.

Pian istuin viiden kasakan satulas[...]. Meidän pieni tiedusteluosastom[...] eteni täyttä laukkaa rautatielle [...]tvaa lentokuja myöden. Aseman [...]ana Soldauhun vievän maantien [...]ässa kohtsimme viimeiset punaiset [...]vartijat. He jäivät pian taaksem[...] meidän jatkaessa ratsastustamme [...]ppaasti tähystellen. Puna-armei[...]seurasi 2—3 km. päässä jälkiäm[...]. Tulimme yhä lähemmäs vanhaa [...]ksan rajaa, joka nykyään erottaa [...]ngeressi-Puolan Pommerista.

Ratsastimme yhä varovammin. [...]itsi mauseripistoolia ja käsipomme [...]olin asestettu pienellä englantilai[...]la konekiväärillä, jonka nauhaan [...]htui 55 patruunaa. Kykenin sillä [...]vittaessa ampumaan vapaalta kä[...]ltä, jopa suorastaan hevosen seläs[...].

Etäältä häämötti jo vanhan saksa[...]s-venäläisen rajan puna-valkoinen [...]rkkipuomi. Tarkistimme aseem[...]. Hiljaisuus tuntui hiukan kam[...]ttavalta. Se hermostutti meitä e[...]mmän kuin pahin kuulasade. Vih[...]in, kun olimme tuskin 400 mtr. [...]ässä rajasta, kaikui korvissamme [...]ttu pang-ssh........ Viheltäen hal[...]isi kuula ilmaa yläpuolellamme. [...]mä tuntui meistä vapauttavalta ja [...] uskalsimme jälleen hengittää. [...]ukaustakaan ampumatta ja hurra [...] karuutimme täyttä vauhtia ra[...]le. Näimme muutamain puolalais[...]n ratsumiesten pakenevan kaukana [...]etettyään vielä joitakin kuulia vas[...]amme pitemmän välimatkan pääs[...]. Sangen kevytmielisin ajatuksin ja [...]hein, joihin sekottui sekä kirouk[...] että riemua, revimme puolalai[...]n variksen tai mikä valkea kotka [...]n nyt lieneekään — alas tullihuo[...]enkatolta. Hevosemme tallasivat [...] murheelliset jäännökset kadun [...]aan. Saksalaiset talonpojat toi[...]t meille maitoa ja leipää tervehti[...] meitä vapauttajina. Hetken kulut[...] kiisimme täyttä laukkaa Soldaun [...]tä pitkin.

[...]Mlrskypuskan tavoin matkasim[...] autioitten kylien halki. Ivan, [...]ori Orenburgilainen kasakka etu[...]nässä. Hän oli keihääseensä kiin[...]tänyt punaisen vaatteen, joka so[...]sti välkkyi auringossa. Itse en o[...] mikään ilmiö, mitä ratsastustai[...]on tulee, joten minun oli pysytel[...]ä Ivanin, tuon siivitetyn paholai[...]n, selkäpuolella. Mutta jälkeen on [...]vöskään tahtonut jättäytyä. Van[...]mmat kasakat seurasivat kohtuulli[...]n välimatkan päässä meistä. Sol[...]un vesitorni sukelsi jo esiin tai[...]anrannalta, kun äkkiä saimme nä[...]viimme muutamia puolalaisia sota[...]ehiä. Välimatka oli vain noni 100 [...]r. joten me eroitimme selvästi hei[...]n nelisnurkkaiset hattunsa puitten [...]lissä. Samassa kajahti myös etu[...]rtian huuto: «Kto tam», joka jäi [...]stausta vaille. Puolalainen katsoi [...]rhaaksi laukaista kiväärinsä ja ka[...]a metsään. Metsän reunasta räis[...]i ennen pitkää kiväärituli. Suun[...]in konekiväärini sinne. 50 laukaus [...]lähti toinen toisensa jälkeen tuli[...]tkestani. — Mutta kasakkahevose[...] seisoi levollisena kuin patsas. «Ym[...]rtämätön» eläin ei käsittänyt tilan [...]en vakavuutta tai ehkä ymmärsi [...]n liiankin hyvin. Se oli joka ta[...]uksessa tottunut ammuntaan. Ravisteli vain hiukan suutuksissaan päätään, kun kuulat kovin tiheästi viuhuivat sen ylitse tai kun minä vanhasta tottumuksesta tein pienen heilhduksen satulassa jokaisen ammuksen jälkeen. En tiedä sitte, oliko ratsuni suuttunut röyhkeisiin puolalaisiin, jotka niin varomattomasti käsittelivät kivääreitään, että meidän henkemme oli vähän niinkuin vaarassa, vai oliko se kenties julmistunut minuun, kun osoitin noille röyhkeille ihmisille niin suurta kohteliaisuutta, että lakkaamatta tein kumarruksia heidän puoleensa. Pian kuului sekä vasemmalla että oikealla kiväärien tuttua rätinää: puna-armeija oli ryhtynyt hyökkäämään. Aivan takanamme tuli eräs tykistöpatteri täyttä vauhtia, pysähtyi pienelle kukkulalle ja alkoi — vaikka oli aivan vihollisen silmien edessä ja suojatta — ammunnan. Minua alkoi kaikessa hiljaisuudessa jurnuttaa moinen varomattomuus. Puolalaiset tekivät verrattain heikkoa vastarintaa ja kun patteri oli lähettänyt muutamia hyvintädättyjä laukauksia kaupungin torille, katsoivat puolalaiset parhaaksi luopua koko hyökkäyksestä. Rautatieasemalta alkoi nousta savupilviä ja sieltä syöksyvä tulikieleke ilmoitti pian, että Soldaun asema oli toisen kerran joutunut sodan uhriksi.

Meidän joukkomme lähestyivät nyt kaupunkia kaikilta tahoilta. Me kuusi miestä ratsastimme kuin leimaus rautatieasemalle johtavaa katua. Siellä oli juuri eräs puolalaisten kuorma autoista lähdössä, pakenevia sotilaita täynnä. Ajoimme sitä takaa Lautenburgiin päin. Täyttä neliä. Mauseri pistoolini laukesi kerran toisensa jälkeen. Puolalaiset vastasivat konekiväärituleella. Koetin pysähdyttää ratsuni etsiäkseni suojaa. Samassa näin Ivanin horjuvan. Punalippuineen keihäs putosi hänen kädestään. Tempasin suitsista kaikin voimin ja hyppäsin satulasta. Ivan-ystäväni makasi kadulla pölyisenä ja verissään. Hänen hevosensa nuuski herransa kalpeita kasvoja. Toverini kädestä oli jälellä vain muodoton möhkäle. Aloin tunnustella hänen sydäntään, mutta silloin osui katseeni hänen lasisilmiinsä. Ymmärsin, että hän oli kuollut. Karvalakki oli vierähtänyt hänen korkealle otsalleen. Kohottaessani sen reunaa näin kuolettavan luodin jäljen. Aivan punaisen tähtikokordin alapuolella jota koristi rauhanmerkki, vasara ja sirppi, oli kuula tunkeutunut otsaan. Haava oli vähäinen ja veretön, hiukan sinertävän värinen, mutta sellainen juuri on kuoleman merkki. Hänen päänsä painui raskaana taaksepäin, kun hellitin otteeni. Verkalleen otin nahkalakin punaisine neuvostotähtineen päästäni. Hänen murteellinen saksankielensä kaikui vieläkin korvissani. Kuinka monta seikkailua olimmekaan yhdessä kokeneet. Hän kaatui aatteensa puolesta, eikä, kuten niin monet miljoonat mailmansodassa, kapitalistien voitonpyyteitten uhrina.

Silläväin saapuivat muutkin paikalle. Ivan kärittiin punaiseen lippuunsa, joka hänen verestään oli tullut vielä punaisemmaksi, ja kannettiin lähimpään talonpoikaistaloon.— Oli jo hämärä palatessamme Soldauhun. Palasimme hitaasti ja raskaissa aatoksissa. Kuinka monta uskollista ystävää olimmekaan kadottaneet samalla tavoin. Kaikki he kaatuivat taistelussa työväenluokan puolesta. Kenen lienee vuoro seurata heidän esimerkkiään. Kaikki olemme valmiit. Ja me toivomme, että koko työväenluokka olisi valmis.

Soldaussa odotti meitä iloinen yllätys. Karauttaessamme taistelun aikana kaupungin halki, emme nähneet ainoatakaan ihmistä. Nyt oli kaupunki kansaa täynnä. Iloisia ja kauniita ihmiskasvoja. Ikkunat juhlavalaistuksessa, liput tangoissa. Kaduilla vilisi ihmisiä, melu ja ilohuudot tervehtivät tuloamme. Voileipiä, savukkeita, suklaata, y. m. oli runsaasti saatavissa ja vaivoin onnistui meidän estää väestön lastaamasta meitä näillä rakkaudenlahjoilla ylenmäärin. Huippunsa saavutti kansan ihastus, kun kuulivat, että puna-armeijassa oli monta saksalaista. Eräs ijäkäs vaimo siveli tomuisille kasvoilleni valahtanutta tukkaani ja olisi kaikin mokomin tahtonut suudella minua, jos vain olisi kehdannut. Poikaset kilpailivat kunniasta saada pidellä ratsuani. Milloinkaan emme olleet nähneet moista innostusta tai tavanneet niin haltioituneita ihmisiä. Myöhemmin yöhön asti jatkui hälinä ja riemu kaduilla. Siitä ei yksinkertaisesti tahtonut tulla loppua. Jokainen tahtoi majottaa luokseen ainakin pari saksalaista. Olivat pelkästä hyväntahtoisuudesta repiä minut kappaleiksi. Viimein otti eräs vanhemmanpuoleinen herrasmies rouvansa ja tyttärensä kanssa vastatakseen minusta. Kuljimme heidän asuntoonsa. Sain tilaisuuden peseytyä ja vaihtaa vaatteita. Kieltädyttyäni illallisesta juttelimme vielä hetken ikaa. Lopen väsyneenä oli minun sitte pantava levolle. Mutta puolinukuksissakin kuulin vielä kadulla huudettavan: «Da vstrastvujet Svoboda velikovo Arudovogo naroda». (Eläköön koko mailman köyhälistö ja sen vapaus.)

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Viljavero.

Moskova — Maanviljelyskomisariaatin asettama erityinen komitea, jonka puheenjohtajana on Teodorovitsh, on alkanut toimintansa luontoisverotuksen järjestämiseksi. On hyväksytty seuraavat periaatteet: Tasavalta jaetan veron korjuuta varten kaikkiin veronalaisiin tuotteisiin nähden ylituotantoa antaviin piir., omilla tuotteillaan toimeentuleviin piireihin ja tuottamattomiin piireihin. Veron suuruus määritellään huomioon ottamalla talouksien omasta kulutuksesta ylijäänyt määrä, laskemalla se kylvettyjen desjatiinojen luvun mukaan. Verotuksen kohoaminen astettain arviodaan erilaisissa talouspiireissä yksityisten talouksien mukaan. Veromäärän kohottamisessa ja alentamisessa otetaan huomioon, millainen on kulloinkin ollut vuoden tulo. Uutisviljelyksiin nähden alennetaan veromäärä 50 prosentilla.

Elintarpeiden hinnat laskeneet ja tuonti Pietariin suuresti lisääntynyt.

Tallinna — Eilen Venäjältä Tallinnaan saapuneet henkilöt kertovat, että Pietrissa on kauppa huomattavasti elpynyt ja katuelämä vilkastunut. Elintarpeiden hinnat ovat kovasti laskeneet, ja elintarpeiden tuonti kaupunkiin on suuresti lisääntynyt.

Wrangelilaisista tullut kommunisteja

Toista sataa Wrangelin armeijan upseeria, virkamiestä ja pappia on palatessaan Venäjälle kääntynyt ilmoituksella Venäjän väestön puoleen pyytäen anteeksi erehdystään ja ilmoittaen olevansa tyytyväisiä, että ovat päässeet kenraalien sorron alta.

Pohjois-Venäjän talous.

A. Shilinski julkaisee Moskovassa teoksen «Europan Venäjän äärimmäinen Pohjola», joka käsittelee varsinkin Venäjän pohjoisinten seutujen taloudellista kehitystä ja valtion talouspolitiikan tehtäviä pohjoisessa.

———o———

Gompers ei halua luopua leipäpaikastaan

Cincinnati — Joku aika sitten julaistiin sanomalehdissä tiedonantoja, joitten mukaan Gompersin ilmotettiin aikovan ensimäisessä AFL:n konventionissa kieltäytyvän enään ottamasta vastaan presidentin tointa. Täällä pidetyn AFL:n toimeenpanevan kokouksen aikana on Gompers persoonallisesti kieltänyt kaikki huhut presidentin toimesta eroamisestaan. — Eipä tietenkään Sämi niin vain luovu lihavasta leipäpaikastaan eikä vaikutusvaltaisesta johtoasemastaan, mikä antaa hänelle tilaisuuden palvella kapitalistiluokkaa ja pettää työväkeä.

———o———

Italian valkokaartit toimessaan

Rooma — Seitsemän henkilöä tapettiin ja yksitoista tuli haavoitetuksi kansallisten valkokaartilaisten ja sosialistien välisessä kahakassa, joka tapahtui Castelvetrantossa lähellä Paleremo Shilyä sununtaina. Mellakka tapahtui poliittisen kokouksen yhteydessä.

Merimiehet hyökänneet valtion rakennukseen

Baltimore — Yli kolmesataa lakossa olevaa merimiestä ja heidän sympatiseeraajaansa hyökkäsivät hallituksen omistmaa tullihuoneen ovea vastaan tarkoituksella saada käsiinsä neekeri rikkureita, jotka olivat piiloutuneet sanottuun rakennukseen. Useampia rikkureita tuli pahanpäiväisesti kolhituksi ennenkun poliisit ehtivät paikalle ja vetämällä esiin revolverinsa saivat kiihottuneet merimiehet lopultakin hajaantumaan.

———o———

Paperityöläiset kautta Canadan ja Yhdysvaltain lakossa

YLI 2500 TYÖLÄISTÄ LOPETTIVAT TYÖT NELJÄLLÄ TEHTAALLA.

New York — Seitsemän suurta paperi- ja massatehdasta Yhdysvalloissa ja Canadssa käsittäen noin 9 tuhatta työläistä suljettiin keskiviikkona seurauksena työnantajain ja työntekijäin sovittelujen epäonnistumisesta uuden palkkasopimuksen laatimiseksi. Entinen sopimusaika meni umpeen tiistai iltaan mennessä.

Työtoimiston antamn raportin mukaan seuraavat tehtaat suljettiin keskiviikkona: Union Bag and Paper Co., Hudson Falls, N. Y.; Sheboygan, Wis.; St. Maurice Paper Co., Three Rivers Que.; Anglo-Newfoundland Co., Grand Falls, Nfld.; Abitibi Ltd., Iroquois Fallsi, Ont.; Spanish River Pulp & Paper Mills, Sault Ste. Marie, Ont.; Espanola, Ont., Sturgeon Falls, Ont.; St. Regis Paper Co., Deferiet, N. Y.; Hanna Paper Co., Norwood ja Raymondville, N. Y.

685 lakossa Espanolassa.

Espanola — Täällä oleva paperitehdas on täydellisesti seisauksissa käsittäen 685 miestä, jotka lopettivat työt klo 7 keskiviikko aamuna. Ainoastaan kaikkein välttämättömim. kuten, vesi, voima ja valolaitos onkäynnissä. Mitään rauhattomuuksia ei ole sattunut ja työläiset yleensä ovat innostuneita ja väittävät että se ei ole lakko, vaan suoranainen työnsulku.

Neuvotteluita käydään New Yorkissa

Neuvotteluja kansainvälisen paperityöläisten järjestön ja paperitehtailijoiden välillä käydään New Yorkissa ja hyvin vähän yleensä tiedetään miten sopimuksen aikaansaanti edistyy. Miesten vaatimuksena alkuperäisesti, — jonka vaatimuksen perusteella he yksimielisesti äänestivät lakkoon menemisestä 11 pvä toukokuuta — oli 10 prosentin koroitus voimassa oleviin palkkoihin. Työnantajat kieltäytyivät siihen suostumasta ja lakko alkoi. Myöhemmin työläiset ovat peräänty neet tuosta vaatimuksestaan ja olisivat olleet halukkaita jatkamaan työtä entisellä palkkasopimuksella. Paperiherroja ei tyydyttänyt entinenkään sopimus, sillä ilmeisenä tarkoituksena heillä oli saada palkat laskemaan, jotka entisen sopimuksenkaan mukaan ei olleet suuret.

Paperi kapitalistit aikoivat alentaa palkkoja 30 prosentilla lkuperäisesti, tästä sanotaan heidän olevan taipuvaisia luopumaan, vaan sen sijaan he tiukasti pitävät kiinni 9 tunnin työpäivästä ja vaan tavallisesta palkasta kaikelta yliajalta.

Kaikkiaan 19 tehdasta tulee seisomaan ellei sovintoa saada ikaan.

Ellei New Yorkissa käytävät neuvottelut johda suotuisiin tuloksiin lähimmässä tulevaisuudessa, tulee lakko laajenemaan käsittäväksi 19 tehdasta. Yleensä vallitsee innostunut mieliala työläisten keskuudessa kaikkialla ja tehtaiden johdon ja työläisten välillä sanotaan vallitsevan ystävälliset suhteet. Kuitenkaan työläiset eivät paikallisesti voi missään alkaa neuvotteluja, kun Paperityöläisten järjestön virkailijat pyrkivät saamaan aikaan sopimuksen joka koskisi koko teollisuutta.

Tom Mooneyn juttu käsittelyn alaiseksi

Mooney pitää käsirautojaan kunnianosotuksena.

San Fransisco — (F.P.) — Ensi kerran sen jälkeen kuin hän astui San Quentinin vankilaan heinäk. 17 p. 1918, Thomas J. Mooney tuotiin San Franciscoon toukok. 2 p. todistamaan kuulustelussa, jonka hänen lakimiehensä Byron C. Parker on saanut aikaan, tarkotuksella hankkia Mooneyn jutulle uusi käsittely n.k. writ audita querelan perusteella. Mooney näyttin hyvinvoivalta ja auringon paahtamalta, mutta hänen tukkansa on muuttunut kokonaan harmaaksi. Sanomalehtimiehille jotka pyrkivät haastattelemaan häntä, puhui hän sangen vähän. Mutta sen sijaan antoi hän allekirjoittamansa lusunnon, jossa hän huomauttaa m. m. «Ei mikään ole tehnyt enempi kuin nämä pommijutut järkyttäen kansan luottamusta oikeuslaitoksiin ja oikeuskoneistoon. Kuta enemmän aikaa tätä epäoikeudettomuutta jatketaan, sitä suurempi tulee kansan epäusko olemaan oikeuslaitoksiin.»

Ei halua peittää käsirautojaan.

Valokuvaaja, joka halusi kuvata Mooneyn, lausui hänelle «peittäkää käsirautanne». Tom Mooney suoristi itsensä ja lausui: «Ei! Ne ovat minun kunniamerkkini!»

Hänen todistustaan ei otettu vaan lähetettiin hänet takaisin San Quentiniin, sillä juttu lykätiin toukok. 23 p:ään, jolloin puolustajan lakimiehen on tuotava uusia todisteita. Piirilakimies on myöntänyt audit querele writin laillisuuden, jota käytetään ensi kerran Californian historiassa.

Santeri Nuortevako vangittu Moskovassa?

Suomen Sosialidemokraatti kertoo seuraavan jutun:

Syytetään gulashauksesta.

Luotettavalta taholta saamamme tiedon mukaan on Venäjän ulkoasiainkomissaari Santeri Nuorteva joku aika sitten vangittu Moskovassa tshekan — neuvostohallituksen ohranan — toimesta. Nuoretevaa kuulutaan syytettävän gulashauksesta.

Jokainen, joka tuntee Nuortevan luonteen, tietää että syyte gulashauksesta on vain tekosyy. Tsheka onkin saanut ankarat määräykset, että silloin kun vangitaan joitakin huomattavampia henkilöltä, esim. menshevikkejä, sosialivallankumouksellisia tai muita, ei näitä saa koskaan syyttää neuvostohallituksen vastaisesta tai sille vahingollisesta toiminnasta vaan jostakin taloudellista laatua olevasta rikoksesta, esim. elintarpeilla keinottelemisesta tai muusta gulshauksesta tai sabotoimisesta. — Nuortevan vangitsemisen todellisista syistä onkin useita eri mielipiteitä, arvellaanpa siihen osaltaan vaikuttaneen senkin, että hän olisi läheisesti seurustellut suomalaisten kanssa.

Onkohan ylläolevassa Suomen Sosialidemokraatin uutisessa pukin sorkka löydettävissä, sillä omituiselta tuntuu, että huomattavia henkilöitä ei saisi syyttää muusta kun edellä mainittujen laatuisista rikoksista. Vastavallankumouksellinen Sosialidemokraatti kai sillä tahtoo sanoa, että nuot huomatut henkilöt mahdollisesti voisivat paljastaa jotain Neuvostohallitusta turmelevia asioita ja siksi niitä on syytettävä muista rikoksist. Suomen Sosialidemokraatti vaan tuossakin paljastaa omat hämäräperäiset tarkoituksensa vallankumouksellista työväenliikettä vastaan.

———o———

Suuria metsäpaloja Michiganissa

Detroit — Metsävalkeain ilmoitetaan levenevän suurella alueella noin puolessa tusinassa kauntissa Michiganin valtiossa. Suurin osa metsäpaloista syttyi sununtaina ja satoja miehiä on kuljetettu tulen valtaamille alueille tulen tekemää tuhoa pysäyttämään.

Canadassakin metsävalkeita.

Myöskin Canadassa useilla alueilla ilmotetaan metsävalkioiden raivoavan. Jos tulta ei piakkoin saada sammumaan ja edelleen pysyy yhtä kuivana, uskotaan tulen tekevän miljoonien dollareiden vahinkoja, haaskaamalla metsää, ihmisasunnoita y.m.

Englannin hallitus aikoo murskata hiililakon

Itsepintaisesti aikoo importeerata hiiltä ulkomailta.—Kuletus- ja rautatieläisten odotetaan liittyvän myötätuntoisuuslakkoon.

Lontoo — Hallitus antoi keskiviikkona ilmotuksen, että se on päättänyt importeerata hiiltä pitääkseen yllä maan taloudellista elämää ja että hallitus tulee myöskin toimimaan siten, että ulkoa tuotu hiili voidaan kulettaa määräpaikkoihinsa. Täten hallitus on antunut suoran haasteen kuletustyöläisille, mutta voidakseen välttää samalla kertaa muitten työväenjärjestöjen vihamielisyyden, hallitus samlla ilmottaa ettei tätä hiiltä voida käyttää yksityiseen voittoiluun ja ettei tällä hiilellä ole tarkotus ravita teollisuuslaitoksia tai muita ei aivan välttämättömiä laitoksia (riippuen tietysti siitä missä määrin hallituksen onnistuu saada ulkomaista hiiltä).

Yleismaallisen rautatietyöläisten toimeenpaneva komitean kokous piti olla perjantaina, jolloin kuletustyöläisten edustajat tulevat neuvottelemaan myöskin heidän kanssaan, tarkotuksella saada rautatietyöläisten järjestö mukaan yleislakkoon, siinätapauksessa että hallitus tulee edelleen pysymään uppiniskaisella kannallaan.

Asema kärjistyy kummaltakin puoleen.

Ennenkuin tuon kokouksen päätöksistä saadaan tieto, on asema epäselvä. Hallitus on rohkaistunut siitä, että sen on onnistunut purkaa ulkomailta saapuneita hiililasteja «vapaaehtoisella» (rikkuri-) työvoimalla ja useissa tapuksissa vielä onnistunut kulettaa tämä hiili rautateitä myöten.

Mutta samaan aikaan saavat työv. järjestöjen johtohenkil. yhtämittaisia kyselyjä union työläisiltä, sellaisilta kuten esimerkiksi kaasulaitosten työläisiltä, että onko unionmiesten periaatteitten mukaista käytt. teollisuuksissa tätä «karvajalkain» työvoimalla hankittua hiiltä. Union johtajain on annettava varma ja päättävät vstaus tällaisiin lukemattomiin kysymyksiin.

Lakon vaikutukset ulottuvat kohta laajalle.

Suoraan sanoen lakon vaikutukset ulottuvat jo laajalle. Kun nyt jo alkaa olla 4,000,000 miljoonaa työläistä työttömänä lakon vaikutuksesta ja vielä uhataan kutsua sellaista suurten liikkeitten kuten kuletus- ja rautatietyöläisten järjestöt lakkoon, aiheuttaa se koko tuotannollisen elämän halvaantumisen Isossa Britanniassa.

Jo pidetään varmana, että Englannin unionistinen työväki tulisi noudattamaan yksimielisesti suurlakkokutsua, koska se ei halua olla tekemisissä «karvajalka» työvoiman kanssa ja taistella toisia uniotovereitaan vastaan. Työnantajat ja vallassaolijat kyllä toivovat, ettei työväki jaksaisi kauempaa aikaa olla lakossa, koska unioitten rahavarat ovat vähissä. Samalla aikaa ei kuittenk. ole tehty mitään kaivostyöläisten lakon sovittamiseksi.

Kuletustyöläiset kannattavat lakkoon yhtymistä.

Kuletustyöläisten järjestön sihteeri Robert Williams lausui keskiviikkona seuraavaa: «Me emme tee mitään erotusta ulkomilta tuotuun hiileen, käytettäköön sitä mihin tarkotukseen hyvänsä. Me sanomme että kaikki ulkomailta tuotu hiili vain jatkaa taistelua ja on sen tarkotuksena näännyttää Kaivostyöläisten Federationi taipumaan ja alistamaan.—Meidän pyrkimyksemme ön jouduttaa lakon lopettamista kaivostyöläisille edullisilla ehdoila.»

Ruotsin työttömille työtä Venäjän tilauksista

Neuvosto-Vallan veturitilaukset Ruotsista tulevat antamaan leipää tuhansille työläisille. — Neljälletoista kone- ja rautateollisuus tehtaalle tulee Venäjän antamissa tilauksissa riittämään työtä vuosikausiksi.

Neuvosto-Venäjä on tilannut Ruotsista 1000 kpl. rautatien vetureja, jotka tullaan valmistamaan seuravasti: 50 kpl. tänä vuonna, 200 kpl. ensi vuonna ja siitä eteenpäin 250 kappaletta kunakin vuotena. Tuo tilaus pitää olla vlmis 1925 eli siisa lähes viiden vuoden kuluttua. Hinnan edelläsanotusta tilauksesta kerrotaan olevan 230 miljoonaa kruunua.

Venäjän antamat tilaukset tulevat suuressa määrässä helpottamaan tilannetta Ruotsissa, jossa työttömyyttä kuten kaikissa muissakin Europan maissi lukuunottamatta Venäjää on ollut huomattavasti.

Työt ovat annettu neljälletoista eri konepajalle, jotka tulevat työssä käyttämään tuhansia miehiä, voidakseen suorittaa tilauksen määrättyyn aikaan mennessä.

Milloinkahan Canadan ja Amerikan kapitalistit alkavat teettämään työtä Venäjän hallituksen laskuun, sillä vallitseva työttömyys täällä on siksi räikeä, että jo olisi aika joain toimia työttömyyden helpottamiseksi.

———o———

Debsin parjaus uhkaa hajottaa keskusneuvoston

San Francisco — (F.P.) — Täkäläinen Työväen Keskusneuvosto on hajaannuksen edessä sen johdosta, että nuevoston virallisen lehden «Labor Clarion» toimittaja James W. Mullen on maintiun lehden toimituskirjotuksessa hyökännyt Eugene V. Debsiä vastaan, kutsuen häntä m.m. «rikkuriksi». Masinistien ja kokkien ja tarjoilijain järjestöjen edustajat ovat esittäneet keskusneuvoston kokouksessa päätöslauselman, missä vaaditaan Mullenin pyytämään anteeksi ja peruuttamaan syytöksensä ja seisomaan AFL:nkin ottamalla poliittisten vankien amnestia-kannalla.

Mainitut uniot uhkaavat, ellei peruutusta ja anteeksiantoa tapahdu, erota keskusneuvostosta. Päätöslauselma on lähetetty Mullenille toimenpiteitä varten.

———o———

Sosialisti ei saa puhua yliopistossa

Englantilaisen Daily Heraldin toimittajalta kielletty oikeus puhua Oxfordin yliopiston työväenklubissa.

Lontoo — George Lansbury, Lontoon sosialistisen päivälehden «Daily Heraldin» toimittaja kiellettiin puhumasta Oxfordin yliopiston työväenseuran järjestämässä tilaisuudessa, huolimatta siitä, että hänet oli pyydetty aikaisemmin siihen. Kielto tehtiin sanotun yliopiston johdon taholta sillä tekosyyllä, että se tulisi vaikuttaman epäedullisesti ylioppilas kokelaitten opiskeluun. Mahdollisesti Lansbury olisi selostellut kapitalistista järjestelmää tuomitsevia asioita ja ylioppilasnuorisoa, joka on porvariston tulevaisuuden toivo, ei saa tulla saastutetuksi sosialistien lausumilla totuuksilla.

———o———

Kaivoslakko vaikuttaa Englantiin

Lontoo — Teollisuus elämän lamautuminen Englannin hiilenkaivajain lakon vaikutuksesta on huomattavassa määrässä haitannut ulkomaan kauppaa. Huhtikuun kauppavaihto on ainoastaan jonkun verran korkeampi kuin puolet tavallisesta kaupasta. Edelliseen vuoteen verraten on maahan tuonti huhtikuun kuluessa vähentynyt 77 miljoonalla punnalla, kun taas maastavienti on laskenut 46 miljoonalla punnalla. Suurimpana syynä tuohon tilanteeseen sanotaan olevan paraillaan käytävän hiilenkaivajain lakon, joka vaikuttaa haitallisesti Englannin muihin teollisuus haaroihin nähden.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. J. W. SLUP, Toimitussihteeri

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038.
Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TUHOISA VERTAUS

Yhdysvaltain ja Canadan kapitalistiset sanomalehdet ovat ilolla tervehtineet luutnantinsa Gompersin Sämin lausumia sanoja, joita hän on radikaalisista työväenjärjestöistä porvarillisille politikoitsijoille ja sanomalehtimiehille, kuin myöskin Amerikan Federation of Labor liiton alaisille järjestöille lennätellyt.

Helmikuun 27 pvä herra Gompers antoi persoonallisen julistuksen, jota hän kehotti porvarillisten sanomalehtien edustajien pitämään virallisena Amerikan Federation of Laborin julistuksena, ja jossa julistuksessa hän kehottaa alaisiaan työväenjärjestöjä ja muita protesteeraamaan Venäjän neuvostohallituksen ja Kolmannen Kansainvälisen suhtautumista ammattiunioihin Venäjällä. Tässä julistuksessaan herra Gompers aivan idioottimaisesti puhuu Neuvostohallituksen harjoittamasta raakuudesta niitä kohtaan, jotka eivät Neuvostohallituksen kanssa voi olla samaa mieltä. Mutta niinhän kapitalistitkin ovat tehneet ja kun Sämi ei itse asiassa edusta muita kuin Amerikan kapitlisteja, on johdonmukaista, että hänen on puhuttava edelläsanotulla tavalla Venäjän työväenhallituksesta. Gompersin ajatukset kuitenkin ovat kotosin neuvostohallitusta ja Venäjän vallankumousta vastaan taistelevien vastavallankumouksellisten pesäpaikoista. Jos Neuvostohallitus on kohdistanut rankaisutoimenpiteitä vastavallankumouksellisia johtajia vastaan Venäjällä, ei voi todistaa sitä, että se olisi ollut raaka ja tyrannimainen Venäjällä olevia ammattiunioita ja unionisteja kohtaan.

Mikä sitten on todellinen tilanne ja asema ammattiunioiden keskuudessa Neuvosto-Venäjällä? Kuinka heidän asemansa vastaa Yhdysvaltain ammattijärjestöjen kanssa vertailua? Paras tapa nähdä Gompers ja Co oikeassa valossaan on se, että rinnastetaan Venäjän taloudelliset järjestöt ja Gompersin edustama Amerikan Federation of Labor ja vertaillaan olosuhtetta sekä savutuksia kummassakin maassa. Näin tehden voimme antaa todellisen kuvan kummankin maan työläisten olosuhteista ja samalla epätietoisille selviää mitä Gompersin kaltaisten miesten jarrutus vaikuttaa työväenluokan parannuspyrkimyksiin nykyisessä yhteiskunnassa.

VERTAILUA.

Amerikassa.	Venäjällä.
Avonainen työpaja ja kapitalistien hurja poikottaus unioon kuuluvia työläisiä kohtaan; työttömyyttä ja palkkojen alennuksia tukuttain; puutetta samalla kuin varastohuoneet ovat täynnä tavaroita ja ruokaa. Uniot taistelevat elämästään.	Suljettu työpaja hallituksen suojeluksen alaisena; työtä jokaisella; suuri puute työläisistä; kaikilla oikeus vaatteisiin ruokaan ja muihin elämänvälineisiin.
Palkat alenee ja päivä pitenee. Amerikassa ylituotanto tarkoittaa työttömyyttä ja äärimmäistä puutteeseen nääntymistä.	Venäjällä elintso kohoaa; Neuvostohallituksen suojelus voittoilua vastaan; tuotannon nopea lisääntyminen merkitsee palkkojen kohoamista ja työpäivän lyhenemistä.
Juuri paikkansa ottanut Hardingin ministeristö on joukko työläisiä vihaavia korporatsionien lakimiehiä.	Neuvostohallitus on muodostettu Venäjän työväenluokan johtajista. Ammattiyhdistysten johtajat ovat samalla hallituksen johtajia.
Amerikan miljoneerit tulevat suuremmiksi ja uusia miljoneereja tehtiin tuhansittain sodan kestäessä ja jälkeen.	Venäjän miljoneerit ovat piilossa ja heidän omaisuutensa on jaettu Venäjän työväenluokalle.
Tuotanto voittoa varten kapitalistien kontrollin alaisena. Hallitus vastustaa uniota. Estetuomioita annetaan rautatieläisten ja kaivostyöläisten y. m. lakon murskaamiseksi. Amerikkalaisia kaivostyöläisiä teurastetaan West Virginiassa ja muualla yrittäessään järjestyä.	Tuotanto käyttöä varten, työläisten kontrollin alaisena. Hallitus puolustaa unioita ja estää heitä vastaan harjotettavan provoseerauksen. Venäjällä kärsivät kapitalistit ja heidän avustajansa vastustaessaan vallankumousta.

Edessämme oleva viimeinen vertaus puhuu raakuudesta ja tyrannimaisuudesta, jota ei ole harjoitettu Venäjällä vaan Yhdysvalloissa, jota herra Gompers edustaa. Pitkän pitkät ajat on Gompers tunnettu erikoisen ystävällisenä kapitalistiluokkaa kohtan. Mitään julistuksia ei hän ole laskenut mailmalle West Virginian, Alabaman, Ludlowin tahi Coloradon tapahtumista, missä työläisiä kylmäverisesti murhattiin työnantajain ja kapitalistien pyssyhurttain avulla. Me emme ole kuulleet mitään herra Gompersilta siitä eläimellisestä ja raaasta systeemistä, jota kapitalistit käyttivät hajottaessaan kasakkavoimalla terästrustia vastaan taistelevat lakkolaiset. Hän ei milloinkaan ole protesteerannut Suomen ja Unkarin valkosia hirmuhallituksia vastaan, niitten murhautaessa tuhansittain työväenluokan jäseniä, turvattomia vaimoja ja lapsia niinkuin vanhuksiakin. Mutta Gompers on tullut hälyytetyksi jostain syystä. Hän näkee jotain vaarassa, ja hän yrittää sitä puolustaa. Mitä hän sitten oikeastaan puolustaa? Kapitalistista järjestelmää, eikä mitään muuta.

Gompers hyökkää Venäjän työläisten hallitusta vastaan siksi, että hän näkee siinä kuolettavan vaaran nykyiselle järjestelmälle, sille samalle riistojärjestelmäle, jota herra Gompers ja kaikella voimallaan edustaa. Gompers on kapitalismin ja kapitalistisen hallituksen puolesta ja neuvostohallitus Venäjällä on esimerkkinä osottamassa Amerikan työläisille, että niitten on perustettava neuvostohallitus ennenkuin he voivat vapautua. Juuri tämä on se vaara jonka Gompers näkee, ja siksi se kaikella tarmollaan pyrkii valehtelemaan Venäjän työväenhallituksesta perättömiä juttuja.

On olemassa muitakin syitä, mitkä Gompersin ulvontaa kannustaa. Sillä aikaa kun Gompers kaikella voimallaan koettaa saada Amerikan työläisiä eristäytymään Europan työläisistä, jotka jo osottavat olevansa vallankumouksellisempaa joukkoa kuin A. F. L. liittoon kuuluvat amerikkalaiset työläiset, ottavat Venäjän ammattijärjestöt johtavan aseman kutsumalla mailman työläisiä Venäjälle konferenssiin perustamaan Kansainvälistä Taloudellista Järjestöä, joka yhdessä kommunistisen Kolmannen Internationalen kanssa tulee kontrolleeraamaan mailman työväenliikettä. Samalla kun Gompers kavaltaa Amerikan työväen luokkaa ja asettaa julaistavaksi valheellisia syytöksiään Neuvostohallituksen raakuuksista, kutsuvat Venäjän ammattiuniot Englannin, Ranskan ja Italian parhaita ammattiunioita neuvottelun, joka tapahtuu Moskovassa ja jossa todellinen työväenliikkeen taloudellinen järjestö epäilemättä tulee syntymään.

Jo itsestään se seikka, että tuo konferenssi tulee kokoontumaan Moskovassa puhuu sangen tyhjentävästi Gompersin valheita vastaan, että muka Neuvostohallitus on vihamielinen unionistiselle liikkeelle. Missä muussa maassa hallitus tulisi antamaan kokoontumisoikeuden ja kaiken apunsa työväenjärjestöille joka kohdistaa toimintansa kapitalistisen järjestelmän kukistamiseksi? Ei missään.

Ja jos Venäjän ammattiyhdistykset eivät ole tyytyväisiä siellä vallitsevaa hallintojärjestelmää kohtaan, kuten herra Gompers selittää, jos se hallitus johonka he ottavat osaa ei olisi heidän mieleisensä, niin mikä muu keino olisi parempi kuin se, että lähettää sinne amerikkalainen työväen edustajisto, — mutta ei Gompersin kaltaisista miehistä kokoonpantu — ottamaan asioista selvää. Todellakin erinomainen tilaisuus amerikkalaisille on tutustua Venäjän oloihin ja työväenliikkeeseen, lähettämällä sinne todellisia työväen edustajia, jotka samalla voivat olla heinäk. ensimäinen päivä pidettävässä teollisuus- ja ammattijärjestöjen koko mailmaa käsittävässä perustavassa kokouksessa läsnä. Takaisin tullessaan he voisivat kertoa oikeita totuuksia, ja paljastaa Gompersin valheita, samalla kun he näkisivät minnassa. Amerikan työväenliikkeelle siitä olisi paljon oppimista.

On kai turhaa luulla, että Gompersin toimesta ainakaan yritettäisiinkään ryhtyä ottamaan selvää Venäjän oloista, mutta sen sijaan hän tulee tekemään kaikki voitavansa estääkseen sen, ja entistäänkin suuremmalla tarmolla hän pyrkii Ranskassa ja muualla toimivien vastavallankumouksellisten levittämien valheellisten tiedonantojen mukaan maalaamaan Neuvostohallituksesta ja Venäjän työväenliikkeestä mitä mustimpia ja kaameimpia kuvauksia.

Huolimatta kaikesta Gompersin vastuksesta mailman työtätekevät tulevat tietämään, ilman että sitä tarvitsee erikoisemmin selostaa, että mailman vallankumouksen toivo on Venäjän työväenliikkeessä. Jos Venäjän vallankumous voitaisiin kukistaa, merkitsisi se mailman proletaariatille pitkiä vuosia lisää kapitalistista riistojärjestelmää. Mutta se ei kukistu ja Venäjän ammattiuniot Gompersin pirullisista valheistakin huolimatta tulevat tekemään tehtävänsä mailmanvallankumouksen saavuttamiseksi. Sen saavuttamiseksi kannattaa elää ja taistella. Gompersit ja muut työväenluokan petturit kärsivät haaksirikon, tapahtuipa se sitten vaikka vähän myöhemminkin.

Miten "Vapauden" tilaajamäärää voidaan kohottaa?

Ylläolevanlaisen kysymyksen olisi jokaisen Canadan S. S. Järjestöön kuuluvan Osaston, asiamiehen, Vapauden ystävän, sen lukijan ja yleensä kaikkien niitten työläisten, —jotka tavalla taikka toisella tuntevat velvollisuutensa vaativan ylläpitää työväen luokkatietoisuutta edistävän liikkeen asemaa taloudellisesti hyvällä pohjalla — tehtävä sekä itselleen, että toverelleen. Kuinka moni on tuon tehnyt? Kuinka monella, työväenluokan kasvattaminen (tuntemaan luokkaasemansa) on sydämenasianaan. Kuinka monet todellakin tekevät työtä sen päämäärän savuttamiseksi, jota riistetty ja alas poljettu työväenluokka on vuosisatoja kaivannut, himoinnut ja toivonut? — Ainoastaan harvat, kuulemme vastattavan.

Mitä tekee sitten työväenluokan suurin osa? Eikö työläiset kaikkialla tunne kapitalistisen riistojärjestelmän kylmiän, raakojen käsivarsien, pirullisesta syleilyllään uhkaavan riistää meitä senkin pimeän, jonka olemme riistäjät saaneet tavalla taikka toisella puristetuiksi? Eikö mailman työväenluokka tunne, että huomattava ristiriita on olemassa työnantajaluokan ja työntekijäluokan etujen välillä? Kyllä se tuntee. Se näkee ympärillään ääretöntä loistoa ja ylellisyyttä, suunnattomat määrät omaisuutta, joka on sellaista, joka on syntynyt työn kautta. Lisäksi se näkee ääretöntä puutetta, kurjuutta ja elämän varjopuolia, joitten alaisina työläiset joutuvat olemaan. Työläiset käsittävät eron olevan kahden luokan mailmankatsomusten välillä. He kiroavat tuota vastakohtaisuutta, he käsittävät, että kaikki asiat ei ole mene oikeaa rataansa. He mielisivät tilanteen toiseksi vaihtamista, mutta he eivät saa päähänsä sitä, miten se muutetaan. Yhä edelleenkin he vaan toivovat, ja taas toivovat, että muutos tulisi tapahtumaan. He ajattelevat olevansa pieniä, voimattomia, ja oppimattomia suurien asioiden, eteemme asetettujen pulmien ja eri yhteiskuntakysymysten yhteydessä ilmenevien seikkojen ratkaisemisessa. He uskovat nuo kysymykset voitavan ratkaista vaan suurten miesten suurta tietoisuutta edellyttävillä toimenpiteillä. Ja tässä suhteessa he tavallaan ovat oikeassa.

Työväenluokan riveissä ja eritoten juuri järjestyneitten luokkataistelijain riveissä onkin jo huomattava määrä luokkatietoisia, mutta eturintamassa työskentelevät toverimme ovat kumminkin voimattomia, ellei heidän takanaan ole sitä voimaa, joka kykenee painostamaan jokaista työläisten tekemää ja kapitalistista järjestelmää tähtäävää vaatimustamme. Etuvartiojoukkomme tarvitsevat siis pakottavaa voimaa, voimaa, joka pelottaa riistäjäluokkaa pahemmin kuin mikään muu toimenpide, työväenluokan joukkovoima. Ainoastaan tällainen työläisten uhkaava joukkovoima voi kukistaa tuon pirullisen riistojärjestelmän. Ainoastaan se voima voi mitätöidä hallitsevan luokan, ja ainoastaan sen avulla voimme luoda tilanteen, jota voimme kutsua luokattomaksi yhteiskunnaksi, [illegible]

Eikö meidän käsissämme ole tuo voima? On epäilemättä. Tarvitaan vaan, että tuo tietoisuutta sen voiman suuruudesta ja ennen kaikkea sen hoidon kimaan tuota voimaa. Mutta mitä se on? Niin mitä? Tukemalla niitä laitoksia, jotka on perustettu tarkoituksella köyhälistöläisiin kasvattaa sitä tietoisuutta, joka päivä päivältä iskee sortojärjestelmän ruumisarkkuun viimeisen naulan.

Oma sanomalehti ja sosialistinen kirjallisuus.

Kas siinä on naula, joka vetää. Siinä on aarreaitta, täynnä tarvitsemamme tietoisuutta. Sen avulla me kasvatamme joukkoomme ymmärtämän yhteiskunnallisia ilmiöitä, yhteiskunnallisia epäkohtia ja kysymyksiä, joiden kanssa joudutaan välttämättömiin tekemisiin jokapäiväisessä elämässä. **Työläisten, ollakseen selvillä luokkansa pyrkimyksistä on ensikädessä kiinnitettävä huomionsa oman lehtensä lukemiseen, sen tilaamiseen ja levittämiseen.** Luokkansa hyväksi voi jokainen työläinen paljon tehdä, ja ollakseen omalle asialleen, joka samalla on koko työväenluokan asia, sanoisin rehellinen, on kaikella tarmolla tehtävä mitä suinkin voimme. Tietämättömyys on työväenluokan pahin vihollinen. Vaan työläisten tietämättömyyttä hyväksensä käyttäen onnistuu kapitalistiluokan omaksi edukseen säilyttää valtansa, valta joka perustuu toisten työntulosten ristäntään. Tietämättömyyden torjumiseen työväenluokan jalostajana kerroksista on ensimmäinen tehtävämme, perusehto, jolla lepää joko riistojärjestelmän edelleen jatkuminen tai sen pikainen häviäminen.

Oma äänenkannattajanne VAPAUS jokainoaan töliin.

Siinä on meille tehtävä, joka kerta kaikkiaan on painettava mieliin. Jokaisen työväenasialle suosiollisen Canadassa asuvan suomalaisen on riennettävä työhön, jokaisen on koetettava saada «Vapaus» leviämään jokaiseen mökkiin, uutisviljelijän tölliin, metsämiehen kämppään ja kaupunki- eli teollisuustyöläisen asuntoon. Ei missä tahansa suomea puhuva työnraataja aikaansa kuluttaa. Jokainen voi lehteä levittää, ja sitä levittäkööön. Ei kelpaa enään se, että luemme Vapautta jota emme ole tilanneet, kenenkään ei saa olla «varkainlukija», vaan lehden tilaaja, ja kannattaja. Vapauden nykyiset tilaajat ja ystävät. Te tiedätte Vapauden ajavan puhtaasti työväenluokan asiaa, teidän omaa asiaanne ja kaikkien sorrettujen asiaa. Eikö tämä ole tarpeeksi velvottamaan teitä tekemään voitanne lehden avustamiseksi, ja sen levittämiseksi. Uskollisina omalle asiallemme teidän on aina luettava ja tehtävä «VAPAUDELLE YKSI UUSI TILAAJA». Alkää aina luottako, että asiamiehet pitävät siitä kyllä huolen, tehkää itse mitä voitte ja te voitte varmasti paljon.

Vapaus menee Suomeenkin

Sen lisäksi, että tilaatte «Vapautta» itsellenne, tulisi teidän muistaa Suomessa olevia omaisianne. Mikä teidän kotimaassanne lahja onkaan Suomessa oleville, saada tietoa pyrkimyksistämme täällä. Jokaisellahan siellä on omaisia, sukulaisia, tuttavia ja ystäviä, joille voisi tilata Vapautta. Tehkäämme siis sielläkin pienellä lahjalla ja tilatkaamme heille «Vapaus».

Osastot kautta Canadan toimeen.

Osastot! Teidän tehtävänne on valvoa, että valitsemanne asiamiehet tekevät tehtävänsä «Vapauden» levittämiseksi. Teidän vaatimuksianne noudattaen «Vapaus» on perustettu palvelemaan työväenluokan asiaa, se lostamaan sitä vielä tietämättöminä oleville työläisille. Teistä suurimmaksi osaksi riippuu lehden taloudellinen asema ja se, miten voimakkaasti sosialistista kasvatustyötä voimme tehdä. Ei riitä se, että asiamiehet ovat valitut ottamaan tilauksen vastaan silloin kun joku tulee sitä tarjoamaan, kuten monessa tapauksessa on käynyt, vaan on asiamiesten toimintaa valvottava mahdollisimman huolellisesti ja vaadittava heidät kiertämään tilauksia ottamassa. Jos alueenne on laaja, valitkaa useampia asiamiehiä ja valitkaa ne sellaisia, jotka todellakin toimivat. Järjestäkää asiamiesten toiminta alueellanne piirittäin ja velvottakaa asiamiehenne piirissään toimimaan niin, että yksikään tilaus ei pääse katkeamaan ja että yksikään tuossa piirissä asuva työläinen ei olisi ilman äänenkannattajaa. Asiamiesten toimintaa on valvottava siten, että vaaditaan jokainen asiamies vähintäin kerta kuukaudessa esittämään kokoukselle raportti toiminnastaan, jossa raportissa nimenomaan on selostettuna kuinka monta tilausta on katkennut, montako uutta tilausta saatu ja onko asiamiesten alueella henkilöitä, joille ei vielä tule Vapautta sekä onko sellaisille tarjottu tai onko yleensä mahdollisuutta niiltä tilausta saada.

Asiamiehille niinikään on painostettava sitä seikkaa, että heidän tehtävänsä on ensi kädessä tarjota «Vapautta», joka on oman maan suomalaisten työläisten äänenkannattaja ja vasta sitten jos millään keinolla tilausta ei saa voi tarjota muita selvällä luokkataistelukannalla olevia lehtiä. On pidettävä tinkimättömänä päämääränä, että oma lehti ensin ja vasta sitten jos varat myöten antaa vieraat lehdet. Erikoisen tärkeä seikka on myöskin se, että asiamiehet ja osastojen jäsenkirjurit ovat yhteistoiminnassa. Jäsenkirjurien on pidettävä tarkkaa luetteloa, kenelle jäsenelle ei tule Vapautta ja annettava sellaisten jäsenten nimet asiamiehelle, jonka on pidetävä lopusta huoli. Tässä ei nyt ole tarkotettu sitä, että jos perheestä esim. mies ja vaimo ovat jäsenenä, että molempain olisi tilattava lehteä. Mutta jos perheessä on esim. useampia lapsia, jotka tekevät ansiotyötä, olisi suotavaa, että hekin käsittäisivät velvollisuutensa lehden tilaamiseen, ja tilaisivat sen itsell. ainakin kannattaakseen omaa lehteään. Jos me kaikin tarmolla teemme työtä oman lehtemme levittämiseksi, niin sitte on ihme ellei tilaaja määrä kohoa ja kasvatustyö vielä tietämättöminä olevain keskuudessa kanna tarkotettuja hedelmiä. Toimeen siis täydellä höyryllä ja osottakaamme, mitä yhteinen ponnistus voi aikaan saada.

Osastot ja yksityiset Yhdysvalloissa.

Me Canadalaiset olemme aina olleet teidän lehtienne tilaajia. Me olemme sitä edelleenkin. Me olemme avustneet yrityksiänne siitäkin huolimatta, että valtakuntain rajat meidät toisistamme erottaa ja me teemme edelleenkin, mikäli siihen olemme tilaisuudessa. Me toivoisimme teiltäkin samallaista vastapalvelusta lehtemme Vapauden tukemiseksi. Kansainvälistä on liikkeemme ja kun se sitä on olisi suotava, että ryhtyisitte suuremmassa määrin tilaamaan lehteämme. Se on tosin pieni, mutta sittenkin se pyrkii vointinsa mukaan kantamaan kortensa siihen kekoon, joka on vnnouduttu saavuttamaan. Pienuudestaankin huolimata se selostaa ja ajaa työväenliikkeen asiaa tämän päiväisessä valossa. Emme ole pulassa, mutta että emme siihen joutuisi, pyrimme saamaan lehdellemme mahdollisimman suurta tilaajamäärää. Yhdysvaltalaisia vasemmistolaislehtiä tule Canadaan pyöreissä luvuissa kolmen tuhannen vaiheille ja Vapautta menee yhdysvaltoihin joitakin kymmeniä. On siis huomattavaa eroavaisuutta. Jos työväenliike kerran sanotaan olevan kansainvälistä niin miksi sitten ei haluta tutustua siihen liikkeeseen lehdistön avulla jota osataan lukea. Olisi ainakin suotavaa, että edes Yhdysvaltain suomalaiset sosialisti-osastot tilaisivat Vapautta lukusaleihinsa, joihin ikävä kyllä moneenkaan ei sitä vielä tule.

Vapaus painetaan nyt omassa liikkeessä.

Se seikka, että Vapaus nyt painetaan omassa liikkeessä on takaamassa, että olemme tilaisuudessa tarjoamaan tilaajillemme parempaa palvelusta kuin vieraassa painossa ollessamme. Sitäpaitsi ilmestyy lehti nyt kolme kertaa viikossa, ja tilaushinta ei ole kohonnut kuin 50 sentillä vuodessa, joten sekin puoli pitäisi puhua sen puolesta, että on edullista tilata Vapautta. Tehkäämme lehdestämme todellakin sellainen, että olemme tilaisuudessa sen avulla voimakkaasti edustamaan sosialistisen tietoisuuden kohottamista vielä tietämättöminä olevien työläisten keskuudessa. Ottakaamme ehdottomaksi ja varmaksi päämääräksemme Vapauden voimakas levittäminen. Tilatkaamme jokainen VAPAUS.

J. W. S.

Rahaa Suomeen

Smk. 38.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 214 Adelai- St. West.

---o---

PORT ARTHURIN JA JA FORT WILLIAMIN UUTISIA

Kulkurin kujilta

Lukijoille lienee saman tekevää mistä päin kulkuni on tänne Port Arthuriin tapahtunut. Olkoon vaan lyhyesti sanottu että mutkaisia ne kujat tavallisesti ovat, mitä kulkuri joutuu tallustelemaan. Jos kaikkia näkemiä ja kokemia rupeaisi lehden palstoilla kertoilemaan, niin siitä vähitellen tulisi satoja sivuja käsittävä kertomus, jossa vaihtelisi iva, suru, pettymys ja epätoivo. Epätoivo työväen luokan voiton saavuttamattomuuden tähden.

Mutta näinä aikoina ei ole syytä epätoivoon. Maailman sota niitti kypsyneen viljan, eroitti nisut akanoista ja työväenluokka vapautui pettureista, joten se tänä päivänä kulkee selvää, ehkä hyvinkin veristä, paljon uhreja vaativaa, vallankumouksellista tietä. Mailman köyhälistö on vapautunut kaikenlaisista kauneista hrhakuvista ja tähtää selvän uhkaavan luokkakatsensa kohden kaameaa todellisuutta. Uhkaavana se kohottaa luokkanyrkkinsä, ja huudahtaa sortajilleen: väistykää! tai ....

Tänne Port Arthuriin tuloni sattui yksiin aikoihin erään merkkihenkilön kanssa, nimittäin Canadan kenraalikuvernöörin kanssa. Hän kuului olleen, työn puutteen tähden, huvimatkalla. Ei ainakaan tuon herrun matkustus näyttänyt siltä, että se työttömyyden tähden kärsisi puutetta. Monta vaunua käsittävä erikoisjuna kokkeineen, vartioineen, piikaineen ja renkineen oli paapan käytettävänä..... Ja sitte se komea vastaanotto mikä täälläkin oli hallitsian kunniaksi varattu.

Olkoon tässä mainittu että työnpuutteen pakottamana minäkin tänne oikeastaan joiduin. Mutta minulla ei ollut asiaa mennä edes tavllisen junan jätkävaunuunkaan, vaan piti olla vaunujen alla tai katolla. Oli nähkääs matti kukkarossa. Lähestyessäni Port Arthuria ajatukseni askartelivat senaikuisissa tapahtumissa kun ennen olin täällä. Heitin itseni irti rivoista tutulla isonjoenkentän kohdalla ....sillä muistui mieleeni, että täälläkin on polisilla kapula ja vieläpä kovaa puuta. Loppumatkan kaupunkiin tulin kunniallisesti katuvaunussa. Kun pääsin kaupunkin sydämeen alkoi kuulua soittokunnan säveleet, eläköön armias ja j.n.e., ja kadut mustanaan ihmisiä.

Mitä se tämä merkitsee, kysäsin eräältä suomea puhuvalta mieheltä? «Me tässä otamme vastaan maan korkeinta virkamiestä», sanoi mies. «Ajaakohan ne tällaisen jätkämiehen pois, vai mitä arvelet?» «Ole vaan huoleti joukossa, sillä ei poliseilla ole nyt aikaa sinua ahdistella, sillä niiden aika menee vahtiessa vierastamme», vakutteli mies. Keskustelusta rohkastuneena aloin töllistelemään ympärilleni ja ensimäiseksi pisti silmiini soittokunnan loistavat puvut, ja mitä ihmettä, niiden pukujen sisällä oli tuttuja suomalaisiakin—, päälle päätteeksi työläisten luokkahommissa mukana olleita. Näin jätkän silmällä katseltuna näytti hyvin huvittavalta, kun työväen luokan miehet, ilman pakkoa, vastustajansa korkeimmalle symboolille, puhaltelivat pilliinsä: «eläköön armias, j.n.e.»

Sitte me kansa, veimme vieraamme uuden uutukaisessa autossa sotilaskasarmille, näyttelimme vehkeitämme, jolla pidämme kurissa rauhamme häiritsiöitä, vaikkapa sattusi niin, että me itse muun työn puutteessa, vatsamme pakottamana, erehtyisimme rauhaa rikkomaan. Kasarmilta hyryytimme herrasväen korkeakoulun rappusille, jossa vieraamme oli määrä paljastaa maailman sodassa kaatuneiden port arthurin urhojen muistoksi muovailtu kivi. Urhojen, jotka eivät uhranneet vertaan luokkansa asian hyväksi, vaan olivat pakotettu kaiken näköisillä poikkeuslaeilla uhraamaan verensä kapitalismin luokketujen hyväksi. Koulun rapuilta saatoimme vieraat takasin heille kuuluvaan junaan toivotimme hyvää yötä ja hauskaa matkaa.

Niin ja minäkin läksin hakemaan yötilaa läheisemmästä metsästä........ Yöuntani kylmän j nälän lisäksi häiritsi vielä lamauttavat ajatukset. Kun suurin osa meidän luokkaamme on vielä niin kovin herkkä kunnioittamaan sellaisia tilaisuuksia mitkä tavalla tai toisella ovat tarkotetut lujittamaan meidän kahleitamme.

* * *

Aamulla suuntasin matkani Työn Temppelin ravintolaan, saadakseni kupin kuumaa ja tavatakseni jonkun vanhan kaverin. Kaverin sain käsiini heti rappusilla. «Terve miehen!» Terve, terve. Olethan tullut rantoihin. Mistä olet viimeksi tullut?» «Metsästä nukkumasta, joten kuppi kuumaa ei olisi pahitteeksi.» Niin painuimme kellariin, jossa kahvi kupin ääressä aloimme seuraavan keskustelun:

«Mitäs tänne Arthuriin oikein kuuluu, taitaa olla tämä yhtä valmis, kun muuallakin?» «Valmis on. Työpaikkoja toisia seisoo, toisista vähennetään miehiä ja huhuilevat, että lisää työpaikkoja suljetaan.»

«Vielä tämä temppeli on säilynyt työläisten käsissä?»

«Joo kun tästä saatiin ne keltaset lähtemään, niin työläiset alkoivat taas kannattamaan tämän talon hommia.»

«Etkös sitä sinäkään enää ole sosialistisessa työväen liikkeessä mukana, minä en tarkota sosialidemokradista liikettä, vaan sitä mikä on viitotettu 3:ssa kansainvälisessä?»

« Minä annan palttua koko sosialismille ja politikalle. Meillä on paljon suorempi tie päästä valtaan yksistään ja ainoastaan taloudellisen taistelun kautta. Ymmärtänet kai sinäkin jo sen verran työväen liikettä, että kun me otamme teollisuuden, tuotanto välineet halttuumme, niin valtiovalta häviää silloin itsestään. Mitä olemme voittaneet sosialistisella toiminnalla? Mitä olemme voittaneet ammattillisella työskentelyllä?........ Olosuhteiden kiristyessä ovat johtajamme järjestelmällisesti pettäneet, kääntäneet selkänsä työläisjoukoille. Ovat menneet porvarien ja salakavalasti myyneet meidät kerta toisensa jälkeen vihollisellemme. Toista on teollisuustaistelu. Me pidämme toimitsiamme kurissa, ja tähtäämme aina taistelumme kapitalistin kukkaroon. Työmailla, metsissä, tehtaissa ja sanalla sanoen missä vaan tuotetaan, me koitamme hidastuttaa tuotantoa. Teollisuus tilanteen kypsyessä määrättyyn epäsäännöllisyyteen, otamme tuotantolaitokset haltuumme ja niin olemme saavuttaneet teollisuus tasavallan jossa jokainen, vapaana miehenä ja naisena on tietoinen eläjä. Sentähden on koko maailman köyhälistö, palkkatyöväestö järjestettävä yhteen suureen teollisuusunioon ja opetettava etupäässä teknillistä teollisuuden johtoa. Sanalla sanoen, työväki on kypsytettävä tämän järjestelmän vallitessa täysin kykeneväksi johtamaan tuotantoa tulevassa yhteiskunnassa...... Niin että, jos sinulla ei ole vielä punaista yhden suuren union korttia, niin teet viisaammin, että otat sen heti.»

«Sinä sanoit että työväki ottaa kapitalisteilta tuotantovälineet ja alkaa niillä pyörittelemään omiin nimiinsä, mutta jätit mainitsematta millä keinoilla tuo siirto tapahtuu?

«Herra jumala siunatkoon! Etkö sinä käsitä niin yksinkertaista asiaa. Kun työläiset tietoisesti häiritsevät tuotantoa, kun kapitalistien kukkaro alkaa ohenemaan, niin ne olojen pakottamana itse heittävät ne työväen luokan käsiin, kiittävät onneaan kun pääsevät niistä irti. Joko sopii päähäs?»

«Sinä siis tarkoitat, että vallan siirtyminen luokalta toiselle tapahtuu noin niin kuin verettömästi ilman mitään sivuhyppäyksiä?»

«Niin taloudellisen vallan siirto, mitä taas tulee politiikuksien valtiovaltaan se hajoaa itsestään, sillä se-

Tilatkaa VAPAUTTA Suomeen

...nkin jokaisella meistä on omaisia ja tuttavia Suomessa. ...n isä, toisella äiti ja useimmilla molemmat, tai ainakin vel...oja.

...tpa omaiset miten läheisiä tahansa, se kuitenkin on var... lapsuuden muistot ja läheiset verisiteet meitä vielä kiinnit...naisiimme jotka nyt meistä kaukana, lapsuutemme ...oilla elävät.

...okainen meistä, kunhan vain joskus pidättää asiaa ajattele... mielellään soisi siteiden omaistensa kanssa katkeavan siitä ...tta, vaikka olemmekin kauas toisistamme ajelehtineet. ... keino pitää noita siteitä solmussa, on täältä sanomalehden ...en tilaaminen. Sanomalehti, vaikkakaan ei suoraan kerro ...ka tästä henkilöstä, kertoo kuitenkin asioista ja tapahtumis... paikkakunnilta, niiltä ympäristöiltä ja niistä oloista, joissa ...en äidin lapset täällä elävät. Jokainen isä, jokainen äiti, ...isko varmasti mielellään haluaa saada jotakin tietoa siitä ...ossa läheinen omainen on pakotettu leipänsä hankkimaan.

...APAUS MENEE NYT SUOMEEN

... pitkälle kun tiedämme, menee Vapaus nyt Suomeen sään... ja on mennyt jo jonkun aikaa. Tähän asti emme ole ke...t Vapautta Suomeen tilaamaan, sentähden että siitä ei ol...e, lehtemme vieraassa painossa painettaessa, mitään hyötyä, ...oin — häviötä. Nyt siitä sensijaan on jonkunverran hyötyä ...toivomme että mahdollisimman moni Vapauden tilaaja tilaa ...e myöskin omaisilleen Suomeen.

...ntikuun ajan ovat entiset tilaushinnat Suomeen samoin kuin ...kin tilattaessa voimassa, mutta toukokuun alusta lehtemme ... ilmestymään kolmasti viikossa, tulevat tilaushinnat nouse... Nyt ne ovat 1 vk. $5.25 ja puoli vk. $2.75.

...katkaa allaoleva lippu ja lähettäkää se, raha mukana, ja ...tuamme alamme Vapautta heti lähettämään antamallanne ...la.

...PAUS, Sudbury, Ont.

...hän liitän $............... Vapauden .... vusikerran tila... Suomeen. Lähettäkää lehteä seuraavalla nimellä ja osot...

....

....

...sen lähettäjän nimi ja osote: ....

....

VAPAUS
...69. SUDBURY, ONT.

...aan heijastus taloudellisesta ...

...siis väität, että kolmannen ...älisen perustajat ovat teh...kapiston, kun ne väittävät, ...välttämätöntä vallata ensin ...iovalta kaikkine pyssyineen ...koneineen ja sitte rautaisen ...ön diktatuurin avulla siirryt...pitalstsesta yhteiskunnasta ...istiseen työläisten neuvosto...an. Ja että vallansiirto tulee ... verinen, on selvää. Sillä ko...kautta aikojen on näyttänyt, ...assa olijat eivät luovu ase... muutoin kuin pakolla?»

...tiin kolmas kansainvälinen. ...n perustettu niinkuin edeltä... leipäpaikaksi muutamille ...e. Ja sen ohjelma on sa...verellä kirjotettu. Koko ...istinen hökötys on sellaista ...mihin ei kannata uhrata tik...iin. Mitä hittoa me tehdään ...rilla, kun kerran muutenkin ...me. Mutta selitäppäs sinä...tasi eläkä minua tutki, kuin ...vasti lukukinkereillä.»

... sinä edellä sanoit taloudelli...rjestäytymisestä, on aivan pai... Merkityksetöntä todellakin ...aan sanoen vieläpä rikollista ...päivänä kuulua mihinkään ...lliseen järjestöön. Ne kaikki, ... sosialisti pettureiden kanssa ...jonneet pikkuparannuksien li... suohon. Ovat suoranaisia ...stisen yhteiskunnan tukipyl... Aina ja joka paikassa he o...miit tekemään kaikkensa tu...aakseen vaikkapa verivirtoi...nimmänkin työväen luokan ...imisen vallankumouksellisessa ...ksessa. Siis järjestyminen yh...ureen unioon on jokaiselle työ... välttämätön asia. Kaikki e...ainitsemasi menettelytavat o...keita, mutta vaan välitekiöitä ...en päämäärän saavuttamises...lan siirtymisessä työväen luo... Minä väitän että noin vaan te... vallan siirtyminen itsestään ...n luokan käsiin ei tule kos...apahtumaan. Se olisi kyllä ...a ja helppoa, mutta pitää ...a, että se on epäkäytännölli... Et kait sinä itsekkään uskone ...öväen luokka muutamassa kä...nteessä kokonaisuudessa tu...e itsetitoiseksi, ettei se tarvit...sitettyä johtoa. Ei pidä antaa ...urien lumota silmiämme, vaan ...avoimesti mitä tapahtuu ja mi...

hin ollaan menossa. Katsohan venäläisiä tovereita he valtasivat n.s. valtiollisen vallan, toisin sanoen murskasivat entisen yhteiskunta muodon ja sen raunioille alkoivat luomaan uutta työläisten yhteiskuntaa. Ovat jo neljä vuotta taistelleet valtansa säilyttämiseksi koko maailman kapitalistisia verikoiria vastaan, ja samalla luoneet tyhjästä uutta työläisten yhteiskuntaa. Tämä kaikki on ollut mahdolista ainoastaan köyhälistön diktatuurin avulla. Se rautainen mahti sääsi yhden lakipykälän: «Joka ei työtä tee, hänen ei syömäänkään pidä». Se määräsi vastustajatkin aluksi, ennen kaikkea teknilliset työläiset johtamaan teollisuutta työläisten hyväksi. Toisin kävi Italiassa, siellä työläiset valtasivat, vanhan järjestelmän sisällä muutamia tehtaita, mutta miten kävi: Valtiomahti palautti nuo tuotantolaitokset kapitalisteille takasin ja rangaistukseksi katkoi ja edelleen katkoo työläisten päitä kun nauriita. Lyhyesti minun periaatteeni on ettei taloudellisella toiminnalla yksistään voida vallankumousta tehdä, eikä myöskään n.s. poliittisella toiminnalla. Nämä kaksi tänä päivänä on jo niin toinen toisiinsa sotkeentuneet ettei niitä voida erottaa. Sentähden jättäköön jokainen ajatteleva työläinen pois sellaisen harkuvan silmistään että puhtaasti taloudellinen suunta tuo lopullisen voiton, vaan että vallankumous on mahdollista vaan kolmannen kansainvälisen viitottaman tien mukaan.»

«Kuuleppas ihminen, sinähän taidat olla kommunisti, koska tuolla tavalla puhut. Minä kyllä tiedän että kommunismi tahtoo johtaa työväen luokan tiedottomana suoraan Barrikaadeille. Jos niin on, niin hyvästi kaveri minä en ainakaan mene sinne.»

«Ei se Barrikaadeille meno ole minkään puolueen eikä ryhmän johdettavissa, vaan se tulee itsestään kun asiat menee kahden luokan välillä niin kireiksi ettei kummallakaan ole mitään mahdollisuutta päästä eteenpäin. Silloin muodostuu itsestään tilanne, aseelliselle ratkaisulle. Kapitalistiluokka tietää sen ja siltä varalta on lujittanut ja yhä edelleen lujittaa rintamaansa. Se valmistautuu taistelemaan elämästä tai kuolemasta. Työväenluokka sitävastoin, on vielä hyvinkin pieninä sirpaleina. Ottaisi mahdollisesti pitkän ajan ennen kuin täysin eheää rintamaa voitaisiin järjestää. Jos siis hajanaisena olemme pakotetut ottamaan vastaan viimeisen taisteluhaasteen, silloin tarvitsemme selvän, yhtenäisen kiteytyneen johdon, joka määrää mitä millonkin on tehtävä, saavuttaaksemme lopullisen voiton.».... «On olemassa yksi lippu maailmassa, jonka alla kannattaa taistella ja kuolla. Se on Kommunistisen Internationalen lippu» Sen lipun ympärille kokoontuu se osa työväen luokkaa mikä ratkaisun hetkellä on valmis uhraamaan kaikkensa, ja vie koko maailman työväen luokan onnelliseen voittoon.»

«Kuulehan ihminen, näyttää siltä että päämäärä meillä on sama, mut ta menettelytavoista ollaan vielä eri mieltä, mutta ehkä niistäkin, järjellisesti keskustellen päästään yksimielisyyteen. Minun on nyt lähdettävä asioilleni, mutta kait vielä tavataan ennenkuin lähdet kujiasia kiertelemään. Jatketaan sitte keskustelua. Terve näkemiin.»

Kaverini maksoi molemmat kahvit ja läksi mennä vippasemaan, arvatta vasti katsomaan jos olisi ilmestynyt vientiä työnvälitystoimistosta.

— Kulkuri.

ERI PAIKKAKUNNILTA

CREIGHTON, ONT.

Me Creighton S. S. Osaston jäsenet kokoontuneena 2 p. huhtik. 1921 haluamme julkituoda Keski-Ontarion Alueen edustajakokouksen pöytäkirjan johdosta seuraavaa:

1:ksi. Pöytäkirjaa emme voi hyväksyä syystä, kun siinä ei ole pöytäkirjan tarkastajien lausuntoa alla, öllen niin muodoin epävirallinen.

2:si. Vaadimme että tiedotetaan miksi ei valitut pöytäkirjan tarkastajat ole työtään tehnyt? Mitkä syyt aiheuttivat heidän tahallaan tällaisen menettelyn, ja pöytäkirja julaistiin ilman heidän lausuntoaan. Vaadimme P. M. Kosky ja E. Jouppi kun myöskin siltä taholta kutka ovat pöytäkirjan julaisseet — ???

3:si. Jos kuitenkin pöytäkirja aijotaan runnata hyväksytyksi tällä tavalla, niin vielä olkoon päätetty, että emme missään tapauksessa hyväksy mainitun pöytäkirjan 19:ta pykälää työjärjestyksen 6 kohtaa koskien Sudburyn haalirakennuksen avustamista, joka suurelta osalta on muodostettu toiseksi kun mitä edustajakokouksessa ilmeni asian suhteen. Jossa nyt tahdotaan julkituoda, että sanomalehti osakeyhtiöitä on paljon tällä samalla asteella mutta tietääksemme ei haaliyhtiöitä ja Sudburyn haaliyhtiö ei ole mikään sanomalehti yhtiö.

4:si. Edelleen olkoon päätetty, että emme hyväksy mainitun pöytäkirjan 23 pykälää, koskien Alueen lottien luovutusta Sudburyn S. S. Osastolle työjärjestyksen 16 kohta, siinä muodossa että jaettaisi osakkeita jäsenluvun perusteella kaikille Alueen osastoille, vaan vaadimme osamme ulos puhtaana rahana.

Creighton S. S. Osasto.

*

VASTAUS YLLÄOLEVAAN:

1) Olisiko Creighton osasto hyväksynyt sen tov. Hj. Lännen kirjoittaman pöytäkirjan jos se olisi julaistu pöytäkirjan tarkastajien lausunnon perusteella. Lausunto kuuluu jotenkin tähän tapaan, että: pöytäkirja on alusta aivan loppuun saakka vaillinainen ja puutteellinen jopa toisin paikoin kokonaan harhaan johtava. Jos siis tällainen pöytäkirja olisi julaistu niin olisimme tehneet väärin alueen osastoja kohtaan, vaikka mahdollisesti Creighton osasto sen olisi voinut tunnustaa viralliseksi.

Olisi muuten erikoiseh hyvä että pöytäkirjan tarkastajien lausunto Hj Lännen kirjoittamasta pöytäkirjasta julaistaan tässä yhteydessä.

*

Julkaisemme sen tämän lopussa,— Toim.

2) Sen jälkeen kuin pöytäkirjan tarkastajat olivat kerran tarkastaneet pöytäkirjan ja antaneet siitä lausuntonsa antoi toinen tarkastajista tov. E. Jouppi pöytäkirjan lausuntoineen allekirjoittaneelle joka sen taas puolestaan jätti Vapauden toimittajalle julkaisemista varten. Hän taas nähtyään pöytäkirjan tarkastajien lausunnon kieltääntyi sellaista harhaanjohtavaa pöytäkirjaa julkaisemasta. Koska jo olimme nähneet että Hj. Länsi ei kykene kunnollista pöytäkirjaa kirjoittamaan ei ollut muuta neuvoa kuin kääntyä tov K. Nurmen puoleen joka oli edustajakokouksen valitsema toinen pöytäkirjuri pyytää hänen tekemään mahdolliset korjaukset, sekä senjälkeen antaa pöytäkirjan tarkastajien tarkastaa että pöytäkirja on edustajakokouksen keskustelujen ja päätöksien mukainen, Pöytäkirjan tarkastajat eivät kuitenkaan enää toista tarkastusta tehneet tov. Nurmen monista uudistetuista pyynnöistä huolimatta. Muuta keinoa ei siis ollut tässä tapauksessa kuin julaista pöytäkirja sellaisena kuin se on ollut julaistuna Vapaudessa.

3) Tämä kolmas kohtahan se on kin Creighton osaston mestarinäyte. Osasto ei näet voi hyväksyä että Sudburyn haali on laillistettu. Pitää jo johdattaa teidän mieleenne että ainakin Port Arthurin haali joka aikoinaan kuului S. S. järjestön omaisuudeksi, on laillistettu aivan samalla tavalla kuin Liberty Hall Co. Yhdysvalloissa on myös useampia kymmeniä samanlaisia haalikomppanioita S. S. Järjestöllä. Pitäisi käyttää pikkusen järkeä ennkuin mennään tekemään kaikenlaisia asiattomia hyökkäyksiä osaston nimessä. Asiasta muuten keskusteltiin aivan kuten pöytäkirjassa ilmenee, sen olisi pitänyt Creghton edustajien muistaa.

4) kohdan johdosta on huomautettava että Edustajakokouksella ei ole ollut sellaista valtuutta että se olisi voinut päättää maksaa millekään osastolle takaisin sitä summaa minkä se on käyttänyt Sudburyn haalin lotteja ostettaessa, koska osastot eivät ole antaneet tätä rahaa lainana siihen tarkoitukseen vaan on rahat sijoitettu sillä ymmärryksellä että Sudburyyn rakennetaan Keski-Ontarion osastojen yhteisellä avustuksella yhteinen TYÖN TEMPPELI. Siihen perusajatukseen ja useampien edustajakokouksien päätöksiin nojaten päätti viimeinen edustajakokous että sellainen ei voi tulla kysymykseenkään. Mutta taas että ympäristön osastoilla jotka ovat siihen rahaansa sijoittaneet avustuksen muodossa oli si aina kontrollivaltaa tähän yhteiseen taloonsa, katsoi kokous parhaaksi jakaa nämät osakkeet alueen osastojen kesken jäsenluvun perusteella.

Myöskin toinen seikka. Näiden lottien trustiisit nojaten monien edustajakokouksien heille antamiin valtuuksiin, katsoivat ei voivansa antaa tälle kaupalle hyväksymistään eikä allekirjoituksellaan vahvistaa sitä jos he eivät saa takuita siitä että tätä omaisuutta ei käytetä mihinkään muuhun kuin haalin rakentamiseen.

Ponsi joka asiasta hyväksyttiin oli aivan yksimielinen ei edes Creighton kaan edustajilla ollut sitä vastaan mitään. Pöytäkirjuri Hj. Länsi kai koettaa tällaisilla silmänkääntötempuil la peittää noloutaan pöytäkirjurina ollessaan.

Aluetoimikunnan puolesta,

H. Ellmen.

*

Hj. Lännen kirjottamasta alkuperäisestä pöytäkirjasta ovat pöytäkirjan tarkastajat antaneet seuraavan lausunnon:

Copper Cliff, Ont. helmik. 11 p. 1921.

Olemme tarkastaneet K. O. Alueen osastojen Edustajakokouksen pöytäkirjan ja mitä tulee sen sisältöön ja tulkintaan kokouksen keskustelujen ja päätösten suhteen, niin olemme sitä mieltä, että se on kertakaikkiaan kovin puutteellinen, seka ja alusta alkaen loppuun saakka olemme huomanneet suuria ja harhaanjohtavia sanamuoto virheitä.

Pöytäkirjan tarkastajat:

P. M. Koski. E. M. Jouppi.

SOUTH PORCUPINE, ONT.

S. S. osaston kokouksessa joka pidettiin osaston talolla tämän kuun 8 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista.

Hyväksyttiin uusia jäseniä. Mrs. Miina Turtiin Mr. Säm Rintala, jotka lausuttiin tervetulleeksi riviimme.

Osasto hyväksyi Huvitoimikunnan menettelyn ja toiminnan, koska huvitoimikunta t. k. 4 p. kokouksessa on päättänyt pitää Vapauden kirjailtamat t.k. ajalla. Työkokouq velvoitti nämä Vapauden kirjailtamat pitämään ensi sunnuntai iltana eli t. k. 15 p iltana. Tässä tilaisuudessa tullaan esittämään 3-näytöksinen kappale nimeltä: «Arvannosto», joka on uutuus kaikille pohjois-Ontariossa, joten olisi toivottavaa, että haali täyttyisi yleisöllä mainittuna iltana, koska tulotkin lankeaa tässä maassa ilmestyvän ainoan puoluelehtemme hyväksi, siis avustamme omaa itseämme, niin ja nähkääs saa vielä kirjan aina tiketin mukana. On siis kolmin kertaisesti palkittu se raha, minkä näissä iltamissa tulee uhraamaan. Iltamia tuli hommaamaan Mr. Wenner Isacson ja Isak Mäenpää. Näistä iltamista on ilmotettu Vapaudessa.

Keskusteltiin No. 30 tai huhtik. 16 p. Vapaudessa olleen Cobaltin uutisen johdosta, jossa ilmoitettiin tänne pohjois-Ontarion tulleen viime syksynä suomesta, Iisalmelta kotosin oleva ammattilahtari tai oikein mieli työssään olleen avuttomain vankien murhaaja ja kiduttaja, nimeltä H. Kostia. Tämä ammatti pyöveli on ollut täällä So. Porcupinessa Ison Damen kaivoksella koko talven työssä. Täällä hänellä onkin ollut hyvin rauhallinen muistella valkosessa Suomessa tehtyjä urhotöitä. Täälä kaivoksella ei ole ollut yhtään suomalaista koko talvena, vasta kevään tullen tänne on tullut joitain suomalaisia tovereita töihin, jotka sanoivat häntä heti epäilleensä ammatti pyövelik si, vasta sen jälkeen kun Cobaltista ilmoitettiin lehdessä tämän pyövelin nimi ja ammatti mitä hän on harjoittanut suomessa työläistovereitamme kohtaan. Ison Damin kaivoksella työskentelevät toverit panivat tämän ammatti lahtarin heti lujalle jossa hän oli tunnustanut olevansa sama mies, jonka nimi oli huhtik. 16 p. Vapaudessa. Hän oli sanonut olleen sa vain (muona miehenä) vankileirillä, eikä sanonut kohdellensa vankia näin raaasti miten tässä lehdessä ilmotetaan. Heti seuraavan päivän jälestä kun toverit panivat tämän pyövelin tunnustuksille, niin hän oli kuitannut ja salaa luikkinut pois koko paikkakunnalta oli sanonut eräälle polakille, ettei hän uskalla olla tällä paikkakunnalla, kun suomaaiset vihaa ja vainoo häntä, niin kovin. Mihin hän on mennyt, emme tiedä.

—I. M.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

160 eekkeriä maata puoli mailia asemalta sekä postitoimistosta. C. N. R. 1 maili C. P. R. asemalle. Hirsistä rakennettu asuinrakennus kaksikerroksinen, 4 ruumaa valmista alakerrassa, 4 ruumaa voi tehdä ylös sekä navetta, heinä lato ja sauna. 16 eekkeriä peltoa ja loppu hyvää metsää sekä 2 hiljan poikinutta lehmää 1 vuoden vanha hieho, 1 vasikka, 1 hyvä työ hevonen, 70 säkkiä peruhoita, 5000 jalkaa lautoja y.m. farmilla tarvittavia työkaluja myydään heti irtaimistoineen tai ilman. Lähempiä tietoja saa joko suullisesti tai kirjottamalla,

ANTTI TAIMO
Quartz Mine, C. N. R., Ont.

KIITOS

Me allanimitetyt haluamme lausua vilpittömät kiitoksemme kaikille niille kansalaisille, jotka uhrasivat roponsa meidän hyväksi pidetyssä iltamassa Nolalun S.S. Osaston talolla t.k. 7 p. Sekä erittäin iltama komitealle.

Luokkasolidarisuudella,

MRS AINO JA H. MAA,
Nolalu, P. A. D., Ont.

Farmi MYYTÄVÄNÄ

97 eekkeriä hyvää maata lähellä valta tietä ja kauppa kylää. Iso laiduin ja hyvä metsä, 7 huoneinen asuin talo, vesi tulee taloon, 2 hyvää tallia, kana huoneita, ja muita rakennuksia. 4 hyvää lehmää, 2 hevosta, valjaita ja kaikenlaisia koneita ja kärryjä. Hinta $2450 kaikesta ja käteisä $1600.00, loppu helpoilla maksuehdoilla. Metsä tällä farmilla on niin hyvä että sillä voi maksaa yllämainitun farmin.

Sam Halper
COVENTRY, R. I., U.S.A.

HALUTAAN TIETÄÄ

HALUAISIN TIETÄÄ missä onnensa päiviä viettää siskoni Olga Hynninen. Vuositakaperin kysyit minua Raivaajassa. Kirjoitin sinulle Buffalosta, vaan en saanut vastausta, niin päätin kysyä Vapauslehdessä. Jos huomaat tämän niin ole hyvä ja kirjoita. Toivon jos joku tietää hänen olinpaikkansa niin tekisi hyvin ja ilmottaisi minulle allaolevalla osoitteella. Tutuilta ja tuntemattomilta kirjeet tervetulleita. Osoite Alarik Hynninen, 775 Main St., Fitchburg, Mass.

JÄRJESTÖN PUHUJAN

Sanna Kannaston matkaohjelma

Thorhild	19, 20 ja 21 p.
Warspite	22 ja 23 p.
Radway Centre	24 ja 25 p.
Dumblane	27, 28 ja 31 p.
Coteau Hill	29 ja 30 p.
Kesäkuulla:	
Manna	1 p.
Nummol	3, 4, 5, 6 ja 7 p.
Freedale	10, 11 ja 12 p.

Yllä mainituissa paikoissa pyydetään osaston jäsenten ja muuten asian innostuneitten tovereiden, hankkimaan kokoushuoneita ja ilmoittamaan puhujan tulosta. Meillä on ...nyksessä herättää työväenluok... ja järjestää se yhtenäiseen lujaan ...

Phone 711 P. O. Box 1052

EAGLE CAFE

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.
OLGA SNELLMAN, omistaja

OSUUSFARMILLE AIKOVILLE

Me Osuusfarmilla olevat allekirjottaneet jäsenet, jotka olemme ostaneet osuuden maantarkastuskomitean raportin perusteella Osuusfarmilta Fairfieldissa, Ga., haluamme ilmottaa seuraavaa:

Maantarkastuskomitean raportin maasta olemme havainneet paikkansa pitäväksi.

Olemme täysin tyytyväisiä maanlaadun ja ilmanalan hyvyyteen nähden

Vesi on hyvää ja helposti saatavissa, sekä terveyssuhteet mitä parhaimpia.

Kaikki ne asiattomat väitteet, joita on tehty Osuusfarmia vastaan, ovat perättömiä.

Rakennus-, kyntö- ja kylvötöitä tehdään parhaillaan kone-, muuli- ja miesvoimilla.

Niitä henkilöitä, jotka vielä haluavat liittyä Osuusfarmiin, kehotetaan käymään täällä tahi kirjottamaan osotteella:

FAIRFIELD CO-OPERATIVE FARM ASSOCIATION, Jesup, Ga., Lbx 214

Fairfield, Ga., huhtik. 29 p., 1921.

Toivo Fors, Evert Palo, Oscar Nordstrom, A. J. Vitali, Emil Halla, Fanny Salmi, Mrs Karttu, John Koski, Toivo P. Ranta, Wm. Wilson, Anton Roslof, Pekka Wäänänen, Richard Nummela, Lydia Roslöf, Victor Wuorinen, John Miettinen, Gust W. Kanerva, Victor Syren, Aug. Nikula, Wm. Ilmonen, Daniel Salmi, Matt Karttu, Wm. Halonen.

Ne henkilöt, jotka haluavat tulla farmille, voivat ostaa piletin rautateitse Jesup, Ga., ja laivalla Savannah, Ga., mistä junalla Jesupiin ja siitä local junalla Fairfieldiin. Jos aijotte tulla heti perheinenne, olisi hyvä jos ilmottaisitte tulostanne vähintään viikkoa ennen ja samalla montako henkilöä perheeseenne kuuluu, paremmin voidaksemme järjestää asuntoja.

Osuustoiminnallisella tervehdyksellä:

Fairfield Co-Operative Farm Association

FARMI MYYTÄVÄNÄ

90 eekkeriä, 47 eekkeriä kylvettyjä vainioita, runsas metsä, 4 eekkerin suuruinen järvi, 6 huoneinen asuinhuone, osittain kalustettu, 1 talli, 2 kana huonetta, 2 muuta rakennusta, 4 lehmää, 2 hiehoa, 2 hevosta, sikoja, 47 kanaa, koneita, kärryjä, hevosten valjaita, ja kaikkia frmityökaluja, puoli mailia koulusta, 2 mailia rautatieltä, 7 ja puoli mailia kaupungista ja tehtaista. Hinta kaikesta $2400 ja käteistä ainoastaan $1400 ja palanssi helpoilla maksuehdoilla. Kirjottakaa englanninkielellä.

Mrs. F. Evans,
CENTRAL VILLAGE, CONN.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

Suomlainen Ruokala
RUOKAA VIIKOTTAIN JA ATERIOITTAIN
KUSTI LAHTI
46 Widmer St. Toroto, Ont.

GEORGE M. MILLER
LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY, ONT.

TIMMINS ONE BIG UNIO

kokoontuu jokainen sunnuntai klo 2 jpp. 40 Second Ave.

A. J. McMILLAN, sihteeri.
Box 200, Timmins, Ont.

Kalle Poukaman SAUNA
Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna perjantaina ja lauantaina. — Phone 457.

Henki-, Palo-, Loukkaus- ja Sairausvakuutuksia
välittää
E. J. WILSON
Box 1181 Sudbury, Ont.

Yhden viikon sisalla
Tuoreita pakattuja silakoita suolassa, 40c kannu. Ensimäinen lähetys sitte kun syksyllä.
"TAYLORS"
RUOKATAVARAKAUPPPA

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

Roffey Veljesten Kelloseppaliike ja Juveelikauppa
58 Borgia St. Sudbury, Ont.
Arvokkaat tavarat. Kohtuulliset hinnat.

LÄÄKKEITÄ,
KEMIALLISIA AINEITA,
SUKLAATA,
KODAKIA JA FILMEJÄ
VICTOR LEVYJÄ,
VICTOR KONEITA
REXAL LÄÄKKEITÄ
Walton Drug Co.,
Limited
SUDBURY.

J. E. MOYLE
Huonekaluliike
Mattoja, y.m., y.m.
Hautaantoimittaja
SUDBURY, ONTARIO

A. D. MELDRUM
Lakim. ja yleinen Notario
Nova Ssotia Pankin rakennuk.
59 Durham St., Sudbury, Ont.

ERIKOISUUS

$1.00 päiv.

MARTINISSA

Naisten kengät koko 2½ ja 3 ainoast..... $1.00

Silkkisukkia seuraavia värejä: Sinisiä. valkeita. sannan värisiä ja mustia. Parasta lajia ainoastaan .... $1.00 pari

Miesten urheilu paitoja $1.00

Nämä ovat kaikki hyvää varastoa ja o-vat merkattu alemmaksi tavallisia hintoja.

Miesten lakkeja $1.00

Suuri varasto kesä hattuja annetaan dollarin päivänä mennä $1.00

Naisten "lisle.. sukat 4 paria $1.00

Miesten olkihatut 25c. kappale tai 5 kpl. $1.00 Näistä voisitte ottaa useampia käytettäväksi,

Miesten työsukkia 6 paria $1.00 on ainoastaan 10 tusinaa näitä sukkia. Siis tulkaa aikaisin niin saatte osanne.

Emproiterit ja pitsit kaikki pannaan menemään 10-20 yardia $1.00.

Miesten vilttihattuja $1.00

MARTIN & CO.

52 Durham St. Sudbury, Ont.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE

Olen muuttanut samaan taloon kuin OBU:n konttori on, 9 Lisgar St. .... P. O. Box 524. .... Minulla on sievä valikoima syys- ja kevätkankaita ja mallia on saapunut joista valmistan kaikkia räätälin alaan kuuluvia töitä kohtu hinnoilla.

SUDBURYSTA

Lauantaina esitetään Liberty haalilla

«Toppakahvia». Saapukaahan joukolla.

Tämän iltaisista myyjäisistä

muistutamme vielä yleisöä, ja naiset muistakaa, että kukkia on mukananne kun tulette. Miehille on pääsy vapaa..

Osaston kokous

kuten ennemmin olemme huomauttaneet on sunnuntai illalla Liberty haalilla. Uusia jäseniä otetaan.

Copper Cliffin Industrialistin kirjeenvaihtajalle.

Industrialistin no:ssa 110 Copper Cliffin kirjeenvaihtaja kertoessaan Vappujuhlain vietosta, moitiskelee sudburylaisia siitä, että nekin panivat toimeen tuon kansainvälisen köyhälistön juhlapäivän vieton, vaikka Cliffin haalilla oli näytöskappale ja siitä vetää kirjottaja sen johtopäätöksen, että Sudburyyn on rakennettu haali kilpailemaan «Cliffin työläisten pyrinnöille». Kirjottaja leimaa siis yksinkertaisesti kaiken mitä Sudburyssa toimitaan «kilpailuna Cliffin työläisten pyrinnöille». Mutta joka katselee asiaa tarkemmin täytyy tulla toisenlaiseen johtopäätökseen. Tosin meillä oli Vapunvietto luantai iltana haalillamme. Mutta ellemme olisi järjestäneet sitä lauantai illaksi, olisi se ollut järjstettävä sunnuntai-illaksi, jolloin Cliffissä oli obu:laisten ohjelma-iltama. Mutta Cliffin kirjeenvaihtajan käsityksen mukaan meidän sudburylaisten pitäisi pitää haalimme aina kiinni kun Cliffissä satutaan jotain hommaamaan. Mitä tulee siihen, että järjestämällä Vapunvietto lauantai-illaksi, «oli sudburylaisila tarkotus antaa masentava isku cliffiläisten Vappunäytelmälle» ei ole vähänkään totuuden mukainen. Myöskin kirjeenvaihtaja mainitsee että sudburylaiset olisivat luvanneet ottaa osaa yhteiseen Vapunviettoon cliffiläisten kanssa, ei sekään pidä paikkaansa. Mahdollisesti olisi otettukin, jos siitä olisi ollut ennakolta puhetta ja meitä siihen pyydetty, mutta mitään keskusteluakaan sinnepäin ei ole ollut.

Päinvastoin kuin Industrialistin kirjeenvaihtaja yrittää olettaa, että sudburylaiset yrittäisivät asetua poikkipuolin cliffiläisten iltamatilaisuuksille, on täällä yritetty välttää yhteen sattumia mikäli mahdollista. Sitävastoin pantiin Cliffissä kemut toimeen Sudburyn haalin avajais-iltana kuin myöskin avajaistanssi-iltana, vaikka me järjestimme edellisen perjantai-illaksi ja jälkimäisen tiistai-illaksi,joll. Cliffin haalill. ei tavallisesti tapaa olla mitään. Samoin sabotteerasivt cliffiläiset Aluetoimikunnan toimeenpanemia luentoja järjestämällä kaikenlaisia kemuja luentoilloiksi, vaikka ensin lupasivat kaikella tavalla avustaa. Sudburyn haali luovutettiin luennoille aivan vapaasti, vaikka rakennushomma onkin vaatinut tuntuvasti varoja. Sitävastoin Cliffin haali jouti muilta markkinoilta ainoastaan kahdeksi illaksi ja niistäkin toiselta illalta perittiin hyvä vuokra. Me emme ole nostaneet näistäkään asioista paljoa melua, vaikka kyllä olisi syytä ollut.

Muuten olkoon sanottu lopuksi, että me kyllä olemme taipuvaisa jonkinlaiseen järjestelyyn sellaisista illoista, jolloin toisella haalilla on jotain erikoista, samoin yhteisiinkin illanja juhlaviettoihin, jos vain cliffiläisten puolelta osotetaan sellaiseen halua. Tavallisina iltama-iltoina tietysti on kummallekin haalille riittävästi yeisöä, kuten on jo osottautunutkin, sillä ovathan nämä kaksi eri kylää. Emmekä me sudburylaiset myöskään ole rakentaneet haaliamme pitääksemme kylmänä koristeena, vaan toimiaksemme siellä työväenliikkeen ja sosialismin hyväksi.—Sudburylainen.

Karjalan asioita

2,000 dollaria jo lähetetty.

Joitakin päiviä sitten saimme kaapelitiedon, jossa ilmotettiin Karjalan tovereitten panneen alulle kirjapainovälineitten oston Ruotsissa, saadakseen koneet jo tänä kesänä toimeen ja sitä varten pyysivät he heti lähettämään rahaa alkuostoksiin. Tämän johdosta lauantaina, toukok. 7 p:nä lähetettiin kaikki tähän saakka «Karjalan Komitealle» ja S. S. Järjestölle kerääntyneet varat, kummaltakin tuhannen dollaria eli yhteensä 2,000 dollaria asianomaisille. Kaapeliteitse lähetettiin 6,000 kruunua ja postitse 2,400 kruunua. Samalla ilmotettiin, että keräys on vielä käynnissä ja että kaikki osastot ja iww:n ryhmät eivät vielä ole ehtineet tehdä lopullista tilitystä.

Sitä mukaa kuin S. S. Järjestölle ja «Karjalan Komitealle» kirjapainorahaa tilitetään, sitä mukaa se lähetetään perille asianomaisille. Kehotamme kaikkia kiirehtimään ja toimeenpanemaan mahdollisimman tarmokkaan «loppuryntäyksen», jotta kirjapainorahasto saadaan sellaiseksi, että sillä saavat reilusti kirjapainovehkeet maksetuksi Amerikan suomalaisten lahjana.

Karjalan kirjat.

Niitä osastoja ja ryhmiä, jotka ovat toimittanet kirjojen keräyksiä Karjalan tover., pyydetään ilmottamaan keräyksensä tuloksista, kirjojen lukumäärästä ja laadusta «Karjalan Komitealle». ÄLKÄÄ LÄHETTÄKÖ kirjoja ennenkuin olette saaneet «Karjalan Komitealta» ohjeet ja osotteet kirjojen lähettämisestä. Siten vältämme turhia kulungeita. «Karjalan Komitean» osote on Box 553, Superior, Wis.

Toveruudella,

Karjalan Komitea,

Yrjö Halonen.

The Sudbury Industrial Co-Op. Society, Ltd.

Vihriää kahvia	25c pauna
Vihriää kahvia	30c pauna
Vihriää kahvia	40c pauna
Vihriää kahvia	45c pauna
Paahdettua kahvia	35c pauna
Paahdettua kahvia	50c pauna
Jauhettu kahvia	25c pauna
Jauhettua kahvia	50c pauna
Jauhettua kahvia	60c pauna
5 Roses jauhoja	$5.85 säkki
Harvest Queen jauhoja	$5.65 säkki
Shorts	$2.20 säkki
Bran	$2.15 säkki

The Sudbury Industrial Co-Op. Society, Ltd.

Twin City Bottlin Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO, omistajat.
819 Minnesota St.,
Phone So. 2100.
FORT WILLIAM, ONT.

MENAHGA HEALTH HOME

Pohjois-lännen suurin ja monipuolisin luonnonparantola.

T.ri O. O. Jurva,

C. D., N. D.
on laitoksen ylilääkäri
on laitoksen ylijohtaja.
Silmälaseja sovittaa

R. Backman, Opt. D.

Maksulistoja lähetetään pyydettäessä. Osote:
MENAHGA HEALTH HOME,
Menahga, Minn.

A. H. BEATH

vanhin ja luotettavin juveli- ja kello-liike Sudburyssa.

KORJAUSTYÖ TAATAAN

SUOMALAINEN PALVELIJA

Durham St., Sudbury, Ont.

TOHTORI
H. KOLJONEN

P. O. Box 672. Phone 583
SUDBURY, ONT.
Sairaalassa on aina tilaa pitkämatkaisille.

SUDBURYLAISET!

$200.00 PALKINTO!

maksetaan sille henkilölle, joka voi antaa tietoa tavaroista jotka varastettiin minun kaupastani 25 p. huhtikuuta 1921.

Varkaat veivät yksitoista miesten pukua, yksi naisten puku yksi naisten dressi, yksi naisten hame sekä suuri varasto kankaita, jotka voin tuntea löydettäessä.

OSCAR KOIVULA.

Sudbury, Ont.

SYNTYNYT

Meille syntyi 18 päivä huhtikuuta terve

TYTTÖ

jota aloimme kutsua nimeltä
DORIS EILEEN CATHERINE.
Martha ja Wili Sarkkinen,
Cobalt, Ont.

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Autoajuri Alex Salo, tavataan auto standillä.

H. Kauhasen räätäliliike, Sudbury, Ont., Box 524.

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeaiteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

Älkää unohtako Comtois kauppaa $1.00 päivänä. Suurin halvennus elämässäsi odottaa sinua.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

$1.00 päivä ei ole halvennus ainoastaan sille tavaralle mikä on jo pois muodista, vaan kaikelle tavaralle mitä Comtoisin (Star Storin) kaupassa löytyy. Ette kadu ostaessanne meiltä.

Cochrane Hardware Store on varustautunut erikoisen hyvästi dollarin päiväksi. Meillä on kaikkea mitä hyvinvarustetussa rautakaupassa voi olla ja paljon myydään dollarilla. Katsokaa meidän ikkunoitamme. Suomalaisia palvelee M. E. Tuomi.

COPPER CLIFF, ONT.

Kelloja korjataan ja valokuvia valmistetaan kohtuhinnoilla. — Matti Koskinen, 15 Evans St.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

SAULT STE MARIE, ONT.
?
TORONTO, ONT.
?
FORT WILLIAM, ONT.
?
COBALT, ONT.
?
MUITA PAIKKAKUNTIA
?

TILATKAA VAPAUS!

Dollarin päivä
GLUCKSTEIN & CO.

VANHA PRESTON'S

KESKIVIIKKONA 18 P. TOUKOKUUTA

Tyttösten leninkejä $1.00

Valkosia produri leninkejä 6-14 vuotiaille. Oikea hinta 2.00, keskiviikkona $1.00

Tyttösten valkeat miti puserot 16-14 vuotiail le, kaulukset ja kufsit vihreän punaset tai siniset, ainoastaan $1.00

Naisten silkki hanskat, valkoset, siniset tai mustat ...., $1.00

Lasten villa takit myydään ulos $1.00
Tavallinen hinta $2.50

Vaate kenkiä kaikille $1.00
Naisille, miehille tai lapsille. Valkosia, mustia tai sannan värisiä.

TULKAA KAIKKI, ETTE VARMAAN KADU

Gluckstein & Co.

ENTINEN PRESTON

Kauppa Naisille

Tulkaa aikaisin keskiviikko aamuna

SUDBURY DRUG CO.
Limited

CORNER LISGAR & ELM ST., — SUDBURY, ONT.
—PHONE 920—

TEIDÄN PALVELUKSESSANNE JA TYYDYTYKSEKSENNE TARKKA RESEPTTIEN TÄYTTÖ

KUVA LAITTOMASTA KAMPASTA.
Metsätyöläiset, liittykää Puutavaratyöläisten järjestöön ja pakottakaa ter veyslait pantavaksi käytäntöön.

COCHRANE HARDWARE

ON KAIKENLAISIA

metsamiesten tarpeita
hevosmiesten tarpeita

Lammitys- ja keitto-UUNEJA

sekä kaikkia mitä hyvinjärjestetyssä kaupassa yleensäon olemassa.

COCHRANE HARDWARE
Limited

Sudburyn suurin rautakauppa

PARAS PAIKKA

tilata vaatetuksenne on

O.B.U. RAATALILIIKE

281 Bay St. Port Arthur, Ont.
Vanhat vaatteenne myös korjataan ja puhdistetaan huolellisesti.
VÄINÖ SAHL

SUOMALAINEN
MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

ASIOIMISTO

Puoleeni voitte kääntyä kaikissa toimialaani kuuluvissa tehtävissä, kuten laillisten asiakirjain valmistuksessa, saatavien perimisessä, maasekä lakiasioissa.

J. JARVIS

Box 1181. — Sudbury, Ont.

D. Jas. W. Hutchins

Silmälasi Spesialisti, selkäranka tutkija.

SAHKOHIERONTAA

Konttori huoneet 3 ja 4 ensimäisellä lattialla Huron Chambers rakennuksessa. — Phone 1012.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!